

1. Tramitacions closes amb text aprovat o closes en la formulació

1.10. Acords i resolucions

Resolució 769/XIV del Parlament de Catalunya, d'aprovació del Pla director de cooperació al desenvolupament 2023-2026

259-00002/13

ADOPCIÓ

Comissió d'Acció Exterior, Unió Europea i Cooperació, sessió 29, 06.07.2023,
DSPC-C 680

La Comissió d'Acció Exterior, Unió Europea i Cooperació, en la sessió tinguda el dia 6 de juliol de 2023, de conformitat amb l'article 170.7 del Reglament, ha debatut el text del Projecte de pla director de cooperació al desenvolupament 2023-2026 (tram. 259-00002/13), presentat pel Govern, i les esmenes presentades pel Grup Parlamentari de la Candidatura d'Unitat Popular - Un Nou Cicle per Guanyar i el Grup Parlamentari d'En Comú Podem (reg. 106217), pel Grup Parlamentari de la Candidatura d'Unitat Popular - Un Nou Cicle per Guanyar, el Grup Parlamentari Socialistes i Units per Avançar i el Grup Parlamentari d'En Comú Podem (reg. 106218) i pel Grup Parlamentari Socialistes i Units per Avançar (reg. 106263).

Finalment, d'acord amb els articles 168 i 170 del Reglament, ha adoptat la següent

Resolució

El Parlament de Catalunya aprova el Pla director de cooperació al desenvolupament següent:

Pla director de cooperació al desenvolupament 2023-2026

Índex

Presentació institucional

Resum executiu

1. Context internacional i escenaris d'oportunitat per a la cooperació
2. La cooperació feminista, el valor afegit de la cooperació catalana
3. Metodologia per a l'elaboració
4. Missió, visió i principis ordenadors
5. Prioritats estratègiques
 - 5.1. Prioritats sectorials
 - 5.2. Prioritats geogràfiques
 - 5.3. Millora del finançament del desenvolupament
6. Eixos i objectius estratègics
 - 6.1. Eix 1. Línies estratègiques, instruments i modalitats
 - 6.2. Eix 2. Participació dels agents i governança del sistema
 - 6.3. Eix 3. Cooperació transformadora i amb impacte
7. Seguiment i avaluació del Pla director

Annex. Diagrama de prioritats i objectius estratègics

Presentació institucional

La Llei 26/2001, del 31 de desembre, de cooperació al desenvolupament, estableix que el Pla director és l'expressió tècnica principal de la política de la Generalitat en matèria de cooperació al desenvolupament. L'Administració de la Generalitat ha d'elaborar els plans directors amb una periodicitat quadriennal per a establir les previsions de recursos i les prioritats geogràfiques i sectorials, que s'hauran de respectar i concretar en els plans anuals de cooperació al desenvolupament. El Pla director de cooperació al desenvolupament 2023-2026 que es presenta a continua-

ció ha estat impulsat per la Direcció General de Cooperació al Desenvolupament del Departament d'Acció Exterior i Unió Europea.

El Pla director és el marc estratègic que facilita una millor coordinació, col·laboració i complementarietat amb el conjunt d'agents de la cooperació catalana i amb els actors als països i territoris socis per a una cooperació més eficaç i amb impacte que contribueixi a un món més just, equitatiu, sostenible i democràtic.

En aquest nou cicle de planificació per al període del 2023 al 2026, el Govern reafirma la seva aposta per seguir avançant en una política pública de cooperació feminista i transformadora. Una cooperació que abordi les causes estructurals de les desigualtats i les vulneracions dels drets humans i que alhora contribueixi a paliar-ne les conseqüències, incidint i actuant tant a escala local com global. Una cooperació feminista, que promogui la justícia de gènere, protegeixi i defensi els drets de les dones i les nenes i posi les cures al centre en totes les seves activitats i relacions amb el conjunt dels agents de desenvolupament, consolidant i capitalitzant l'enfocament de gènere i basat en drets humans (EGiBDH), tret distintiu de la cooperació catalana. Una política pública de cooperació que sostingui una mirada àmplia i integral sobre les problemàtiques del desenvolupament i els reptes globals, que es concreti en un marc ampli de prioritats sectorials i geogràfiques que connecti l'escala local i regional, a Catalunya i als països i territoris socis, i la global, on es vol impulsar especialment la interlocució i participació en projectes amb la Unió Europea (UE), per a afrontar juntament amb els socis europeus els desafiaments d'un món interdependent i canviant, marcat per la interconnexió i superposició de múltiples crisis, amb afectacions greus als drets humans.

Fruit d'un ampli procés de participació i consulta amb els agents de la cooperació catalana, aquest pla director es nodreix de la trajectòria dilatada de la cooperació catalana i reconeix el valor afegit i els trets diferencials de la multiplicitat d'actors que en formen part. Per això, durant els propers quatre anys se seguirà construint una política pública de cooperació en clau de país, promovent mecanismes de col·laboració, coordinació i suport amb el conjunt d'actors, avançant així cap a una cooperació de banda ampla que permeti sumar experteses i capacitats. Es comptarà especialment amb les organitzacions no governamentals (ONG) i les entitats de la societat civil catalanes, com també amb els ens locals, com a actors imprescindibles en el desenvolupament d'aquesta política pública.

Sobre la base de l'experiència i els aprenentatges de la planificació precedent, i reconeixent l'expertesa i el valor afegit que els diferents departaments i organismes aporten a la cooperació, aquest pla director vol continuar avançant i consolidant una política de cooperació de conjunt del Govern, una política de país present a tot el territori català i oberta al conjunt d'actors, incloses les diàspores presents a Catalunya. Una cooperació catalana de més qualitat, més integrada i alineada amb les prioritats estratègiques que fomenti la cultura democràtica, la pau i la cohesió del país. Per això, és cabdal el rol de les diferents unitats de cooperació, la Direcció General de Cooperació al Desenvolupament (DGCD) i l'Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament (ACCD), per a enfortir les capacitats i facilitar la col·laboració i el treball conjunt amb els diferents departaments i organismes de la Generalitat i amb la resta d'administracions i la societat civil.

Finalment, és clar que l'ambició en el treball i els objectius que planteja aquest pla director no es podran assolir sense un finançament coherent. En aquest sentit, el Govern seguirà treballant per millorar el finançament del desenvolupament i assumeix el compromís d'avançar en la consecució de destinar el 0,7% dels ingressos corrents no condicionats a la cooperació al desenvolupament l'any 2030.

Resum executiu

L'elaboració d'aquest pla director de cooperació al desenvolupament 2023-2026 –el sisè des de l'aprovació de la Llei 26/2001– parteix dels principals reptes i oportunitats

tunitats que presenta el context internacional per a la cooperació catalana i el seu valor afegit, l'EGiBDH. En aquest nou cicle, es fa un pas més en aquesta línia i es planteja transitar envers una cooperació feminista i de transformació social per a avançar cap a la transformació de les relacions de poder desiguals des de la interseccionalitat i l'horitzontalitat, i així contribuir a l'abordatge de les causes estructurals del masclisme i del sistema patriarcal, del racisme i d'altres sistemes d'opressió i exclusió com a eina fonamental de desenvolupament just, democràtic, sostenible i en pau. Amb un marc ampli de prioritats sectorials i geogràfiques, es traçarà una via sòlida, sostenible i creïble per a arribar al 0,7% l'any 2030, amb la capacitat de fer créixer d'una manera sostinguda i continuada l'ajut oficial al desenvolupament (AOD).

Es planteja un treball més integrat entre desenvolupament, foment de la pau, acció humanitària i educació global, i es dota la cooperació del Govern d'instruments adaptats als diferents contextos i la tipologia d'actors. Per a avançar en aquesta direcció, s'elaboraran durant el quadrienni estratègies específiques de foment de la pau i l'educació global,¹ i s'assumeix el compromís d'enfortir l'educació global i l'acció humanitària perquè s'hi dediqui un 25% i un 10% de l'AOD operatiu respectivament.

Durant la vigència d'aquest pla director, també es millorarà el sistema de governança perquè sigui més representatiu i inclusiu respecte del conjunt d'agents i afavoreixi una participació de qualitat i relacions positives, en particular amb les ONG catalanes, entre altres entitats, com a actors clau en el disseny, l'execució, el seguiment i l'avaluació de la política pública de cooperació catalana. Aquí destaca també la posada en marxa d'un portal de l'AOD de les cooperacions catalanes, que contribuirà a millorar les dades, la informació i la transparència sobre la cooperació que s'impulsa des de Catalunya.

És igualment prioritari el suport a les polítiques locals de cooperació i al teixit associatiu del conjunt del territori català per mitjà de l'enfortiment de les seves capacitats i la simplificació dels procediments administratius de la cooperació, entre altres qüestions. Finalment, aquesta planificació vetllarà per impulsar una cooperació intel·ligent, en què es creï coneixement amb la recerca i la col·laboració estratègica amb les universitats.

Aquesta aposta per l'enfortiment dels actors i per l'impuls d'una cooperació de banda ampla es concreta amb el compromís de destinar un mínim del 50% de l'AOD operatiu a actuacions que són iniciativa d'altres actors.

Finalment, aquest pla director vol avançar en el desplegament del principi de la coherència de polítiques per al desenvolupament (CPD), consolidant els avenços ja assolits i fent d'aquesta CPD un tret distintiu de la cooperació del Govern. S'enfortiran les capacitats dels departaments per a la implantació de la CPD i es promourà un treball més estratègic, focalitzant els esforços en àmbits sectorials, les polítiques dels quals poden generar un alt impacte en països empobrits. Així, es treballarà especialment en la incorporació de la CPD en els àmbits de la sostenibilitat ambiental, l'economia i l'empresa, i l'acció exterior del Govern, en coherència amb la participació de la política pública de cooperació al desenvolupament en altres planificacions i programacions dels diferents departaments i unitats de la Generalitat (Pla Àfrica 2020-2023 o l'Estratègia MedCat 2030, entre d'altres). Dins d'aquest àmbit d'acció, també es procurarà desplegar el Centre Català d'Empresa i Drets Humans tan bon punt estigui aprovat pel Parlament. D'altra banda, amb l'objectiu de vetllar per la sostenibilitat ambiental de la cooperació catalana, el Pla director impulsa la CPD en les planificacions i programacions que afectin l'AOD.

1. Aquest pla director, en consonància amb l'evolució doctrinària i pràctica de l'educació per al desenvolupament (EpD), i de forma congruent amb la terminologia que utilitza la Unió Europea en la seva Declaració sobre educació global 2050, avança cap a una nova denominació de l'EpD i adopta el terme «educació global» –que serà debatut amb el conjunt d'actors en el marc del procés d'elaboració de l'estratègia.

1. Context internacional i escenaris d'oportunitat per a la cooperació

En quatre anys, el context en què opera la cooperació al desenvolupament i els problemes als quals ha d'aportar solucions s'han agreujat notablement. Si l'economia mundial no estava recuperada de la gran recessió del 2008, la pandèmia de la COVID-19 ha suposat un retrocés dels índexs de desenvolupament humà (IDH) de molts estats, cosa que ha aprofundit les desigualtats i les vulneracions dels drets humans. De fet, l'IDH global ha retrocedit, per primera vegada en la seva història, dos anys consecutius.

La crisi sanitària s'ha superposat a crisis ja existents i ha posat en primer terme de l'agenda global qüestions que la cooperació fa temps que assenyala, entre les quals els perills d'un sistema socioeconòmic i de governança global incapaç de garantir una vida digna i els drets de totes les persones i que ha posat al límit el planeta. La invasió d'Ucraïna se suma a aquest context internacional precari i inestable, amb un cost gravíssim en vides humanes i un augment insostenible dels preus de l'energia, dels aliments i del cost de la vida arreu del món.

La manca de seguretat i de sobirania alimentàries són una de les grans tragèdies humanitàries dels nostres temps. Segons l'Organització de les Nacions Unides per a l'Alimentació i l'Agricultura (FAO), la pandèmia de la COVID-19 pot haver afegit un total de 200 milions de persones a les més de 600 milions que ja patien fam arreu del món abans del 2020. A més, l'impacte de la crisi energètica pot afectar les llars encara més profundament que la crisi financera global del 2008. L'Organització de les Nacions Unides (ONU) ha alertat sobre el greu impacte de la crisi climàtica i de la pèrdua de biodiversitat en més de la meitat de les malalties infeccioses humanes. El canvi climàtic provoca onades de calor, períodes més llargs i intensos de sequera, inundacions, esdeveniments climàtics extrems cada cop més freqüents i devastadors, pujada del nivell del mar, pèrdua de biodiversitat o inseguretat alimentària. L'escalfament de l'atmosfera provocarà esdeveniments climàtics extrems cada cop més freqüents i devastadors, cosa que agreujarà els desplaçaments i les migracions forçoses, les desigualtats i la vulneració de drets, i posarà al límit de llur capacitat els sistemes socioeconòmics i també el sistema d'ajut humanitari.

En molts estats, les llibertats civils estan retrocedint i afecten llur qualitat democràtica i governança. Aquest retrocés democràtic global suposa un atac cultural als avenços en la defensa dels drets humans, atacs a la llibertat d'expressió i a l'accés a la informació, amb la consegüent manipulació i el nul control en àmbits digitals de processament de la informació, amb un mal ús de la intel·ligència artificial. Amnistia Internacional denuncia que la pandèmia produïda per la COVID-19 ha agreujat aquesta tendència i ha propiciat violacions de drets humans, censura, detencions arbitràries i un augment de la discriminació i la xenofòbia en diferents parts del món. Règims autoritaris i repressius obstaculitzen i criminalitzen el treball d'activistes i de la societat civil amb vigilància, difamació i legislacions cada cop més restrictives. La pressió per a l'extracció de matèries primeres sobre els territoris incrementa aquestes tendències. Defensors i defensores dels drets humans i ambientals, i llurs organitzacions, veuen limitat llur accés a finançament, i sovint pateixen intimidació i assetjament, i detencions, desaparicions, tortures i assassinats. Les dones defensores i les minories ètniques (pobles indígenes, originaris i afrodescendents, entre d'altres) i nacionals pateixen aquesta repressió i violències de forma exacerbada, tal com queda palès en els darrers informes tècnics anuals elaborats per la relatora especial de l'ONU sobre la situació de defensors i defensores de drets humans.

El *World Inequality Report 2022*, elaborat pel World Inequality Lab de l'Escola d'Economia de París, destaca el gran augment de les desigualtats arreu del món: s'ha arribat a un punt en què el 10% més ric de la població global disposa avui del 52% dels ingressos globals, mentre que la meitat més pobra només en té un 8,5%. En termes de riquesa, la desigualtat encara és elevada, atès que el 10% més ric de la població mundial posseeix el 76% de tota la riquesa.

S'ha pogut comprovar, d'una manera directa, com en la majoria de països –inclosos els socis de la cooperació del Govern– l'augment general de la riquesa ha anat en paral·lel amb l'empobriment de llurs governs i de les capacitats de despesa pública, i s'ha reduït, per tant, la possibilitat de combatre les desigualtats, incloses les desigualtats de gènere i la baixa proporció dels ingressos del treball per a les dones, un problema amb abast global, però que afecta especialment els països i territoris socis de la cooperació (a l'Amèrica del Sud i Central la proporció mitjana dels ingressos pel treball de les dones és del 35%; a l'Àfrica subsahariana, del 28%, però en alguns països de la ribera sud de la Mediterrània pot disminuir fins al 15%).

Les dones i les nenes pateixen especialment les conseqüències de la crisi econòmica, de la COVID-19 i dels conflictes armats, tal com assenyalen agències especialitzades del sistema de l'ONU, com ONU Dones, o l'Aliança Global per a les Vacunes i la Immunització (GAVI). A causa de la COVID-19, 47 milions més de dones i nenes es veuran obligades a viure en situació d'extrema pobresa. El repartiment de les tasques de cures ha posat en evidència, més que mai, una distribució desigual i de caràcter interseccional que no només passa per la dimensió de gènere, sinó també per la racialització, la classe social i l'estatus migratori, entre altres aspectes.

Assumint les dificultats i mirant de potenciar les oportunitats, les polítiques públiques tenen un paper fonamental per a contrarestar els efectes de la crisi en les persones més vulnerables, per a ajudar a construir societats més sostenibles, justes i resilientes i per a promoure la pau i els drets humans. La cooperació al desenvolupament del Govern consolida en aquest cicle el seu compromís amb la pau, els drets humans i la sostenibilitat, que exigeixen, necessàriament, justícia de gènere. Si les dones són les més afectades per l'impacte de les múltiples crisis, cal pensar, per tant, en un model d'actuació que posi al centre empoderar-les i garantir la sostenibilitat de llurs vides, com també remoue les causes estructurals de les vulneracions de llurs drets i la lluita integral contra tota discriminació.

La cooperació del Govern fa, amb aquest pla director, un pas endavant vers l'aposta de país per la transformació feminista com a element imprescindible per al canvi real. Catalunya es presenta, així, com un país corresponsable i solidari respecte dels reptes globals, amb reputació i credibilitat, que contribueix establint aliances horitzontals per a avançar cap a una governança global més justa, democràtica i amb participació plena de les dones.

L'abast dels reptes globals requereix formes de treball, estratègies i connexions específiques i diversificades que adaptin les modalitats i els instruments a les problemàtiques reals i mobilitzin els agents amb més capacitat d'impacte i transformació. Essent conscients d'aquest context, Catalunya es compromet a impulsar una acció més estratègica que contribueixi a la construcció d'una política pública de cooperació més eficaç i amb valor afegit, amb iniciatives palanca i estratègies geogràfiques diversificades, tant des de l'esfera global i de la UE com a Catalunya, i amb l'establiment i la consolidació d'aliances horitzontals amb les institucions i organitzacions de la societat civil dels països i territoris socis, comptant amb la participació activa de les ONG i la societat civil catalana, sense obviar les actuacions horitzontals directes amb els països i territoris socis del Sud.

La crisi de béns naturals i de matèries primeres per a l'obtenció d'energia i d'altres articles de consum és un dels grans reptes globals que afecta especialment els països del Sud global, que veuen des de fa segles com llurs economies són relegades al paper d'exportadores d'aquests béns, amb les conseqüències que això comporta sobre els drets humans, la vida i els territoris de les poblacions locals. La cooperació catalana feminista ha de reconèixer la petjada històrica i actual del nostre país en la colonització i l'extracció de béns naturals sobre el Sud global i ha d'incorporar mecanismes de revisió i reparació en el marc del desplegament del full de ruta de la CPD.

2. La cooperació feminista, el valor afegit de la cooperació catalana

La complexitat del context actual demana una acció estratègica de les polítiques de cooperació, que han d'apostar per construir una capacitat pròpia i distintiva, generar efectes multiplicadors en les aliances i els partenariats amb altres agents de desenvolupament i obrir noves oportunitats d'intervenció allà on es disposa de capacitats instal·lades i es pot aportar un valor afegit.

En els darrers anys, la cooperació del Govern ha apostat per millorar la seva qualitat i la seva capacitat transformadora incorporant l'EGiBDH com a eix vertebrador de la política. Aquest enfocament planteja una manera d'interpretar, de posicionar-se i d'abordar els reptes del context local i global des de la perspectiva de gènere interseccional, atenent les causes estructurals profundes de les desigualtats i les vulneracions dels drets humans i palliant-ne les conseqüències.

Aquest pla director fa un pas més en aquesta línia i planteja capitalitzar la teoria i la praxi de l'EGiBDH per a transitar cap a una cooperació feminista. El feminisme, que reconeix i evidencia l'existència d'un sistema patriarcal i racista, permet avançar cap a la transformació de les relacions de poder desiguals des de la interseccionalitat i l'horitzontalitat. Això suposa acompanyar i treballar conjuntament, des de l'horitzontalitat i el reconeixement, amb els països i territoris socis i llurs organitzacions i moviments –des d'un enfocament decolonial basat en el reconeixement de l'existència d'un model hegemònic basat històricament en els desequilibris socials, econòmics i polítics i llurs efectes en les poblacions d'aquests països– en l'erradicació de discriminacions i opressions derivades del sistema patriarcal i racista, com també d'altres eixos com l'origen, la situació de migració, la classe, l'orientació i la identitat sexual, la discapacitat, la religió o qualsevol altre eix d'exclusió que impedeixi l'accés i exercici de drets. La cooperació feminista es fonamenta en l'equitat i la no discriminació, i aposta per l'empoderament de les persones i llurs organitzacions en tota llur diversitat.

En aquest exercici es pretén, doncs, contribuir a abordar les causes estructurals del masclisme i el sistema patriarcal, del racisme i d'altres sistemes d'opressió i exclusió com a eina fonamental per a la construcció de societats i relacions més justes, democràtiques, sostenibles i en pau. És una tasca ingent i vinculada a una multiplicitat de dinàmiques locals i globals, per la qual cosa seran imprescindibles la construcció d'aliances, el diàleg intercultural i el reequilibri en les relacions. La cooperació feminista assumeix i referma també els plantejaments de l'EGiBDH orientats a la participació, l'enfortiment de capacitats i l'empoderament de tots els actors.

Durant la vigència d'aquest pla director es capitalitzarà el coneixement generat amb l'EGiBDH, com també la identificació de bones pràctiques de cara a una definició participativa amb el conjunt del sector i més concreta de la cooperació feminista durant el primer període d'aplicació d'aquest pla director. Es garantiran els instruments i els recursos necessaris (personal especialitzat en institucions i entitats, i enfortiment de capacitats) perquè els actors puguin conceptualitzar, implantar i avaluar la cooperació feminista. En qualsevol cas, el nou plantejament assumeix i integra l'anterior, i fa un esforç addicional per a posar les cures al centre de la política i avançar, per tant, entre altres qüestions, cap a una simplificació instrumental que permeti als actors destinar el temps, l'energia i els recursos necessaris als objectius de desenvolupament.

La mirada feminista interseccional i horitzontal impregnarà tot el cicle de la política dels instruments de planificació estratègics i operatius i de les avaluacions. Aquest enfocament serà especialment rellevant en el diàleg amb els països i territoris prioritaris, ja que constitueix un instrument clau per a l'elaboració de diagnòstics participatius i compartides sobre vulneracions de drets humans i desigualtats de gènere, com també una oportunitat de plantejament focalitzat estratègic i operatiu. També guiarà les actuacions d'educació global a Catalunya i la participació i la incidència en espais de presa de decisions internacionals, per la qual cosa serà

fonamental treballar conjuntament, administracions i societat civil catalanes, per a establir aliances locals, regionals i transnacionals amb moviments feministes, organitzacions sindicals, xarxes i centres de recerca.

La perspectiva antiracista s'aplicarà d'una manera transversal en tot el cicle de la política pública de cooperació al desenvolupament del Govern. Aquesta perspectiva entén el racisme en tota la seva complexitat, profundament arrelat dins la nostra història i entrellaçat amb els seus vincles i normes culturals, és a dir, a partir de la seva consideració com a sistema de jerarquització social que classifica les persones i condiciona el reconeixement i l'accés a drets bàsics en funció de marcadors racials, culturals o religiosos. Per tant, en l'aplicació d'aquest pla es buscarà no només revertir-ne les causes, sinó també la no reproducció d'aquests paradigmes, i el reconeixement i la revisió de processos i dinàmiques basats en aquest passat colonial i que moltes vegades la cooperació s'ha encarregat de legitimar i perpetuar. En definitiva, la perspectiva antiracista ha de servir com a punt de partida per a l'impuls d'actuacions que incorporin aquesta visió i el desmantellament de les que no l'incorporin.

3. Metodologia per a l'elaboració

Aquest pla director és fruit d'un procés ampli d'estudi, d'informació, de consulta i de participació, que ha partit de l'avaluació i de l'experiència de la planificació precedent. La metodologia utilitzada s'ha basat en els principis de transparència, informació i participació tant dels agents de cooperació catalans com dels agents de cooperació dels països i territoris socis, per mitjà d'un procés de participació ciutadana i d'una àmplia concertació amb els actors implicats en la política de cooperació. El procés s'ha organitzat en les fases següents:

a) Fase d'avaluació i diagnosi participativa. L'avaluació a mitjà termini del Pla director de cooperació al desenvolupament 2019-2022 es va focalitzar en dos àmbits d'anàlisi. D'una banda, el seu disseny, des de l'òptica de l'avaluabilitat i la pertinència, i, de l'altra, el grau d'implantació a mitjà termini pel que fa a l'assoliment dels objectius inicialment plantejats. Les conclusions i recomanacions de l'avaluació, utilitzades com a elements de diagnosi inicial, van ésser compartides amb els actors de la cooperació catalana, que les van enriquir i complementar amb noves propostes de diagnosi fetes en línia per mitjà del Portal de participació ciutadana de la Generalitat.

b) Fase deliberativa amb els actors de Catalunya i dels països socis. Es van recollir propostes dels actors de la cooperació catalana i de la ciutadania en general al llarg d'onze sessions de debat, quatre de les quals en format presencial amb actors de Lleida, Girona, Tarragona i Barcelona. Complementàriament, es va habilitar al Portal de participació ciutadana un espai per a recollir aportacions en línia. Es van fer sessions deliberatives amb els actors de cinc països socis de la cooperació catalana (el Marroc, el Senegal, Moçambic, Colòmbia i Guatemala), que van permetre recollir aportacions concretes en relació amb la temàtica de com millorar la participació dels actors dels països i territoris socis en la política de cooperació catalana. Aquesta fase es va concloure amb una sessió de retorn als actors per a explicar-los com s'havien considerat i tractat les diferents aportacions rebudes.

c) Fase de concertació amb els actors de la cooperació catalana. Es van obrir espais de concertació amb els agents de la cooperació catalana per a aprofundir en les aportacions i establir un diàleg al voltant dels elements més rellevants per a cada actor. Així, es van fer reunions amb els actors representants de les ONG, de les universitats i dels ens locals, i també amb altres actors, com ara els col·legis professionals, les associacions empresarials i sindicals i les associacions de persones immigrades.

d) Fase de deliberació i dictamen per part dels òrgans de coordinació, col·laboració i consulta. Es comparteix una primera versió del Pla director amb les persones membres de la Comissió Interdepartamental de Cooperació al Desenvolupament (CICD), la Comissió de Coordinació amb els Ens Locals (CCEL) i el Consell de Cooperació al

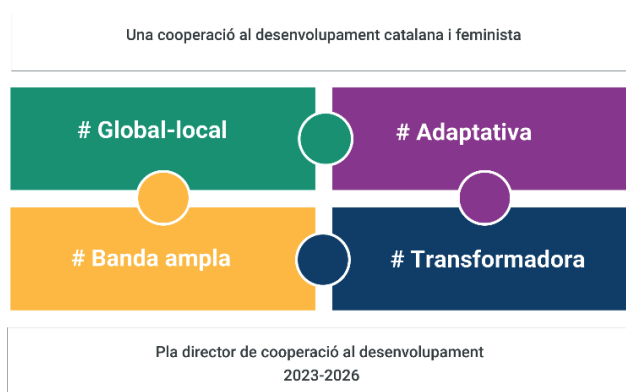
Desenvolupament (CCD), les quals fan propostes d'esmena al text. Aquestes propostes són tractades, i la versió final del Pla director és objecte de deliberació i dictamen per part d'aquests òrgans.

4. Missió, visió i principis ordenadors

La Llei 26/2001 regula l'activitat de la Generalitat en matèria de cooperació al desenvolupament i n'especifica els valors, les finalitats i els principis ordenadors. A partir d'aquestes disposicions, aquest pla director recull la missió de promoure el desenvolupament humà sostenible mitjançant una política de cooperació al desenvolupament de qualitat, transformadora i feminista. I ho fa amb la visió que Catalunya, país compromès i solidari, contribueixi a una societat més justa, igualitària i sostenible i assumeixi la responsabilitat que li pertoca amb el desenvolupament global.

Aquesta planificació per al període 2023-2026 aposta per una política de cooperació al desenvolupament transformadora i feminista, reconeguda internacionalment pels seus trets distintius. Una cooperació catalana que sigui global i local, que sostingui una mirada integradora i holística en les seves prioritats sectorials i geogràfiques i que consolidi la seva presència en els països i territoris socis. Una cooperació adaptativa que esdevingui flexible en relació amb les línies estratègiques i que alhora aprofundeixi en les seves especificitats i característiques distintives. Una política de cooperació al desenvolupament de banda ampla que incorpori la visió i participació de tots els agents, tant catalans com dels països i els territoris socis, que doni suport a les polítiques de cooperació en l'àmbit local i al teixit associatiu del conjunt del territori català, que millori la contribució dels departaments en la política de cooperació i que introdueixi els mecanismes necessaris perquè el sistema de governança de la política de cooperació de la Generalitat esdevingui més representatiu i inclusiu.

Finalment, aquest pla director vol promoure una cooperació transformadora i amb més impacte, que posi al centre el desplegament del principi de la CPD, enfortint les capacitats institucionals per a la seva implantació en àmbits sectorials específics, que aposti per la recerca i que millori la coordinació i cooperació entre les administracions i els agents de cooperació que actuïn sobre el terreny, com també la millora de l'alineament amb les prioritats i les necessitats reals dels països i els territoris socis, tot adequant-ne els instruments i les modalitats i ampliant-ne la participació en tot el cicle de la política pública de cooperació al desenvolupament.

Els principis ordenadors de l'activitat de la Generalitat en matèria de cooperació al desenvolupament recollits en aquest pla director fan referència a: la col·laboració i complementarietat entre administracions públiques i societat civil; la transparència, informació i participació de tots els actors; la coordinació i col·laboració interdepartamental dins del mateix àmbit de l'Administració de la Generalitat; l'eficàcia i l'eficiència en les actuacions de cooperació, tant dels poders públics com dels agents de cooperació que utilitzin recursos públics amb aquestes finalitats; la inclusió, d'una

manera transversal, de la perspectiva de gènere interseccional, i, finalment, l'apropiació per part de les comunitats o els governs dels països i territoris socis de les actuacions de cooperació.

Des de la vocació de cooperació feminista, aquest pla director pretén contribuir a respondre a l'emergència climàtica amb un plantejament ecofeminista que substitueixi fórmules d'opressió, imposició i apropiació per estratègies de cooperació, reciprocitat i complementarietat i que aposti per acompanyar organitzacions i defensors del territori i el medi ambient i corresponsabilitzar el Nord global, ja que els països més empobrits són els menys responsables i, en canvi, són els que estan patint més els efectes del canvi climàtic.

5. Prioritats estratègiques

Aquesta planificació s'estructura en prioritats estratègiques que són transversals al conjunt del Pla director: prioritats sectorials, prioritats geogràfiques i prioritats de millora del finançament per al desenvolupament.

5.1. Prioritats sectorials

La Llei 26/2001 preveu que el Pla director estableixi les prioritats sectorials i geogràfiques, que s'hauran de concretar en els plans anuals de cooperació al desenvolupament. Aquestes prioritats orienten tot el Pla director, tant les actuacions a Catalunya com als països i els territoris socis en l'àmbit global i de la UE, i també les iniciatives orientades a la qualitat i la millora del sistema de governança i participació dels agents.

a) Defensa i promoció dels drets humans

El desenvolupament humà i sostenible està íntimament lligat al gaudi efectiu dels drets humans, que, lamentablement, continuen essent vulnerats arreu del món.

La pandèmia ha posat de manifest les desigualtats i la bretxa digital. És per això que l'enfortiment de les institucions que han de garantir els drets humans, com també de la ciutadania i de les organitzacions socials que han d'exigir-los, ha estat sempre una prioritat de la cooperació al desenvolupament del Govern. Les persones defensores dels drets humans són, en aquest sentit, agents fonamentals de canvi i transformació de desigualtats i injustícies. Tanmateix, i justament per aquest motiu, cada cop més, en contextos que acumulen dèficit democràtic pateixen agressions i maltractaments que tenen per objectiu silenciar les seves veus. Múltiples actors institucionals i socials a Catalunya treballen des de fa temps per la protecció dels defensors i defensores.

Aquesta línia de treball s'ha convertit en un tret distintiu i identitari de la cooperació del nostre país.

Àmbits de treball:

– Donar suport a les institucions i els mecanismes oficials especialitzats en promoció i protecció dels drets humans a escala global, regional, nacional i local.

- Protegir integralment les persones defensores de drets humans, amb especial atenció a les dones, i donar suport a les ONG de drets humans i a les organitzacions sindicals en el desenvolupament de llurs tasques d'incidència política, activisme, sensibilització i construcció de xarxes.

- Contribuir a l'empoderament de les persones perquè siguin plenament conscients de llurs drets i tinguin capacitat i eines per a exigir-ne el compliment efectiu.

- Acompanyar en la implantació d'agendes específiques de defensa dels drets humans, especialment dels relatius a les dones, els infants i joves, les minories ètniques, els drets culturals i lingüístics, els pobles indígenes, originaris i afrodescendents, les persones LGBTIQ+, les persones amb discapacitat, les persones migrants, apàtrides i refugiades i altres col·lectius en situació de discriminació i vulnerabilitat.

- Contribuir al gaudi efectiu dels drets digitals.

b) Defensa de la justícia de gènere i dels drets de les dones i de les nenes

La igualtat de gènere i el dret a viure una vida lliure de violències no són només drets fonamentals, sinó que també són un fonament essencial per a construir una societat pacífica, pròspera, justa i sostenible. Les dones, pel fet de ser-ho, són les més afectades per les conseqüències de la multiplicitat de crisis actuals. Les discriminacions i vulneracions dels drets de les dones s'agreugen quan el gènere intersecciona amb altres sistemes d'opressió, com el racisme, el classisme, el colonialisme, el capacitisme, etc. És per això que cal un model de desenvolupament que posi al centre l'empoderament de les dones i les nenes i el gaudi efectiu de llurs drets, des d'una mirada interseccional. Amb aquesta prioritat sectorial es materialitza la doble vessant de la cooperació feminista, que, d'una banda, orienta tota la planificació d'una manera transversal en les formes de fer, i, de l'altra, planteja una agenda específica d'actuació orientada a la defensa i la promoció dels drets de les dones, les nenes o els col·lectius LGBTIQ+, abordant les causes estructurals de la vulneració de llurs drets.

Àmbits de treball:

- Enfortir les capacitats de les organitzacions i els moviments feministes, tant locals i de base com de caràcter regional i transnacional, molt especialment els que representen dones racialitzades com a no blanques, indígenes i amb diversitats sexuals i de gènere.

- Donar suport a iniciatives polítiques, institucionals o de la societat civil orientades a la justícia de gènere, amb especial atenció a l'abordatge de les violències masclistes. Això inclou l'acompanyament legal i jurídic, l'atenció mèdica o psicosocial i el suport en processos de recuperació, reparació i sanació de les supervivents, com també activitats de prevenció i transformació de la cultura masclista que posin en valor la diversitat orientades al conjunt de la població.

- Contribuir a garantir els drets sexuals i reproductius de les nenes, les dones i les persones LGBTIQ+, a erradicar tot tipus de violències masclistes, com ara la mutilació genital femenina, i a defensar i exercir el dret a decidir sobre el propi cos.

- Contribuir a garantir un model d'ocupació basat en la igualtat i la no discriminació per raó de gènere i un entorn laboral lliure de violències.

c) Prevenció de conflictes violents i construcció de pau

Les violències atempten contra la garantia dels drets, la justícia de gènere i el desenvolupament humà. Catalunya té una tradició pacifista i una gran diversitat i multiplicitat d'actors amb una trajectòria reconeguda en la promoció de la pau al món. El context internacional no permet baixar la guàrdia. Al trasbals de la invasió d'Ucraïna s'hi sumen més de trenta conflictes armats que segueixen actius al món, la meitat dels quals d'alta intensitat. En aquesta planificació es planteja un compromís renovat amb la pau i una voluntat de plasmar aquesta aposta en l'elaboració d'una estratègia de foment i construcció de pau que orienti les intervencions

en aquest àmbit tant a escala nacional com en els països i territoris on és present la cooperació al desenvolupament del Govern.

Àmbits de treball:

– Crear capacitats institucionals o de la societat civil, i enfortir-les, en prevenció de conflictes violents i per a la construcció de pau, incloent-hi la formació, la capacitat tècnica, l'intercanvi d'informació i la promoció d'una cultura de pau i convivència.

– Generar actuacions en contextos de postconflicte armat orientades al dret de les víctimes a la veritat, a la memòria històrica, a la justícia, a la cerca de persones desaparegudes, a la reconciliació i a les garanties de no repetició. Alhora, es promourà la reintegració en la vida civil i productiva d'excombatents de grups armats il·legals i bandes criminals.

– Contribuir a la implantació de l'Agenda Dones, Pau i Seguretat, sorgida de l'aprovació de la Resolució 1325 del Consell de Seguretat de les Nacions Unides, que recull les conseqüències específiques de gènere dels conflictes armats i promou la construcció de la pau sostenible mitjançant la participació activa de les dones.

– Aprofundir en la implantació de noves eines, com l'esport i la cultura, com a mecanismes de construcció de pau en contextos d'alta conflictivitat i tensió social.

d) Promoció de la salut global

La COVID-19 és l'exemple més clar de les interdependències mundials entre les persones, els països i els diversos àmbits del desenvolupament que fan imprescindible concebre la salut com un bé global. Catalunya té actors de referència internacional en aquest àmbit i una llarga trajectòria de treball multiactor. En aquesta planificació es vol capitalitzar i impulsar aquesta expertesa.

Àmbits de treball:

– Contribuir a crear coneixement per mitjà de la recerca i la innovació; transmetre aquest coneixement amb l'ensenyament, la formació i els intercanvis tècnics, i aplicar-ne les conclusions a favor del desenvolupament global.

– Defensar la igualtat d'accés a les vacunes i el control de malalties infeccioses com la COVID-19.

– Reforçar els sistemes de salut en general.

e) Defensa i promoció del dret a un medi ambient net, saludable i sostenible i a la justícia climàtica

Des de l'adopció dels objectius de desenvolupament sostenible (ODS) es treballa per aconseguir la plena implantació de l'Agenda 2030, que reconeix que l'erradicació de la pobresa en totes les formes i dimensions, inclosa la pobresa extrema, és el desafiament més gran a què s'enfronta el món i constitueix un requisit indispensable per al desenvolupament sostenible. El desenvolupament sostenible i la protecció del medi ambient fonamenten i promouen el benestar humà i el ple gaudi dels drets humans. Finalment, l'Assemblea General de les Nacions Unides ha reconegut el dret humà a un medi ambient net, saludable i sostenible (A/RES76/300). Els impactes del canvi climàtic, la pèrdua de biodiversitat, l'ús no sostenible dels recursos naturals i la contaminació de l'aire, de les terres i de l'aigua no són equitatius entre les persones i tenen efectes desproporcionats en les comunitats històricament marginades o desateses. La justícia climàtica reconeix que el canvi climàtic pot tenir diferents impactes socials, econòmics, de salut pública i altres impactes adversos sobre les poblacions més desfavorides. La COVID-19 i l'impacte de la invasió d'Ucraïna, com altres conflictes armats, també posen en evidència els límits del planeta i la necessitat d'una acció mundial urgent.

Àmbits de treball:

– Obtenir i oferir un enfortiment institucional i social per a la garantia i defensa de l'accés sostenible, inclusiu i equitatiu als recursos naturals i les terres, destacant

les energies renovables i el dret a un medi ambient net, saludable i sostenible, imprescindible per al gaudi efectiu dels drets humans.

– Acompanyar i empoderar les persones defensores del medi ambient i preservar el coneixement tradicional dels pobles indígenes i els processos que defensen els drets ambientals, posant una atenció especial en les dones defensores del territori i en la cosmovisió dels pobles indígenes i afrodescendents i llur vincle amb la terra, per mitjà de l'articulació d'intercanvis i l'enfortiment mutu dels moviments de lluita local i global.

– Promoure societats resilents i equitatives amb l'acompanyament en l'elaboració i la implantació d'estratègies de mitigació i adaptació al canvi climàtic, de conservació de la natura i de reducció de la contaminació. Igualment, fomentar la capacitat d'adaptació als impactes derivats del canvi climàtic per a reduir-ne els efectes, com ara els conflictes socioambientals o la migració climàtica, donar suport a pràctiques ecofeministes que posin la vida i les cures al centre, empoderar les dones i llurs organitzacions i incorporar la joventut associada i activista en la promoció de la justícia climàtica i ambiental.

– Fomentar una ciutadania crítica, conscient de les repercussions i els impactes de l'extracció no sostenible de recursos naturals, respectuosa i corresponsable amb la cura i la protecció del medi ambient, el territori i la natura.

– Promoure un nou model de producció basat en una transició justa que garanteixi una producció sostenible i una plena ocupació i que elimini els impactes negatius en matèria mediambiental.

– Promoure l'ús de l'agricultura sostenible com a eina de desenvolupament local i regional i com a mitjà empoderador de les comunitats, especialment del Sud global, prioritzant l'avenç cap a la sobirania alimentària. A més, prioritzar els models d'agricultura familiar i de proximitat i els nous models d'agricultura, com la regenerativa o extensiva, i posar èmfasi en la disminució del malbaratament alimentari.

f) Defensa del dret al refugi i a la mobilitat humana

Els desplaçaments forçats han deixat d'ésser un fenomen a curt termini i han esdevingut un dels reptes globals els quals és imprescindible d'afrontar. Les guerres, els desastres naturals i antròpics i el model econòmic actual han generat pobresa a escala global i cada cop causen més moviments forçats de població per a cercar una vida millor. El Govern considera el dret al refugi i l'accés a vies legals i segures una prioritat estratègica que coincideix amb el compromís de l'Agenda 2030 de «no deixar ningú enrere».

En coherència amb l'enfocament feminista d'aquesta planificació, es tindran molt en compte els impactes de gènere en els desplaçaments forçosos i en les polítiques migratòries. Les migracions tenen el potencial de crear oportunitats positives i contribuir a construir societats diverses, però també comporten riscos, com un increment de la discriminació, l'explotació, l'estigmatització o la violència sexual. Les dones que migren o busquen refugi s'enfronten a un contínuum de violències, des del país d'origen fins al país d'acollida. Segons l'informe del secretari general de les Nacions Unides sobre pau, dona i seguretat del 2019, una de cada cinc dones refugiades o migrants pateixen violència sexual durant el trajecte.

En aquesta planificació, es pretén avançar en la garantia del dret al refugi i a la mobilitat humana per mitjà de l'enfortiment de les capacitats de les institucions públiques dels països i els territoris socis que reben afluència de persones refugiades o migrants, la coordinació, la CPD i la protecció i atenció a les dones, les persones LGBTIQ+ i els menors en situació de vulnerabilitat. Es prioritzarà també la lluita contra el racisme, la defensa dels drets culturals i lingüístics de les persones migrades i la promoció dels valors positius de les migracions en el desenvolupament, afavorint un major protagonisme dels col·lectius de persones migrades en la política de cooperació.

Àmbits de treball:

– Enfortir capacitats a escala institucional i social multinivell per a donar una resposta integral i coordinada a l'acollida i a la garantia dels drets de les persones en situació de refugi, migració, apatridia o desplaçament, en coordinació amb el departament competent en la matèria, i per a garantir els drets de ciutadania i igualtat efectiva de totes les persones.

– Respondre als reptes dels moviments migratoris, atenent els drets dels menors i llurs necessitats específiques i garantint acompanyament psicosocial, com també la prevenció i l'abordatge de situacions de violència masclista en dones en situació migratòria o de refugi.

– Promoure una ciutadania oberta, crítica, antiracista i responsable per mitjà de l'anàlisi de les causes dels moviments migratoris i llur impacte en els processos de desenvolupament local i global, i fomentar la revisió de la història colonial i el treball sobre el privilegi blanc i el racisme.

g) Enfortiment institucional i democràtic

La democràcia està en crisi a tot el món, i especialment a les regions i els països més desiguals. En aquest context, una línia de treball orientada a la democràcia és fonamental. En general, i atenent l'EGiBDH, totes les actuacions de la cooperació al desenvolupament assumeixen el compromís de la governança democràtica i de la promoció de l'enfocament de gènere interseccional i s'aborden des de l'enfortiment de les capacitats de:

1r. Els ens públics i privats de tota índole (governos i institucions, organitzacions socials, sindicats, mitjans de comunicació, cooperatives, centres de recerca, empreses, etc.) perquè enforteixin llurs obligacions i responsabilitats en la materialització dels drets de la ciutadania.

2n. Les entitats locals i globals, de base i transnacionals, perquè puguin defensar i exigir el gaudi d'aquests drets.

3r. La ciutadania (amb informació, coneixement i eines) perquè pugui lluitar contra les situacions injustes i contribuir a revertir-les.

Àmbits de treball:

– Promoure la participació ciutadana, la creació i l'enfortiment de teixit associatiu i l'espai cívic.

– Donar suport a les organitzacions de la societat civil, especialment feministes i de persones racialitzades com a no blanques perquè exerceixin tasques d'incidència política, formació, sensibilització i denúncia davant la repressió i la persecució política.

– Donar suport als processos de descentralització política o administrativa i a l'enfortiment dels governos o les autoritats locals i regionals i fomentar llur representativitat en espais de diàleg nacionals i internacionals.

– Donar suport a les institucions i als sistemes i procediments del sector de la justícia, tant formals com informals, i a les mesures que donin suport a la millora dels marcs legals existents, especialment incloent-hi la perspectiva de gènere interseccional.

– Garantir la transversalització de la perspectiva de gènere interseccional.

– Garantir la formació dels agents i professionals de l'àmbit de la cooperació en la perspectiva de gènere interseccional.

– Donar suport a les poblacions en els processos de transicions democràtiques, entre altres aspectes dels drets col·lectius dels pobles.

h) Impuls de les economies transformadores

Les economies transformadores plantegen una sortida feminista a la crisi multidimensional que vivim. La mirada feminista no només analitza l'economia i el seu discurs hegemònic i dominant, que està en l'origen de les desigualtats, sinó que fa la

proposta de posar al centre les persones, llur benestar i el respecte pel planeta. Amb aquest compromís, aquest pla director proposa contribuir a la creació d'un model de producció i consum que respecti els drets laborals i ambientals de les persones treballadores en tot el cicle de vida dels productes, com també a la promoció de polítiques de desenvolupament econòmic respectuoses amb els drets humans, sostenibles i participatives.

Àmbits de treball:

– Fomentar les economies transformadores en els països i territoris socis i a escala global, amb l'objectiu de contribuir a un model de producció i consum que posi les persones i les cures al centre i que s'articuli sobre la base de criteris de justícia social i ambiental.

– Fomentar un model d'ocupació que garanteixi condicions de treball dignes al llarg de tota la cadena global de valor del sistema de producció mundial.

– Promoure i donar suport a iniciatives socioeconòmiques pròpies i autòctones dels països i territoris socis que prioritzin les persones, la igualtat de gènere i la sostenibilitat ambiental.

– Enfortir les capacitats institucionals en els països socis per a la generació de polítiques d'ocupació i creació de cooperatives orientades especialment a la població juvenil i als col·lectius en situació de vulnerabilitat, fomentant relacions econòmiques amb un impacte social positiu.

– Impulsar actuacions de sensibilització i d'incidència local i global sobre els pilars de l'economia social i solidària, l'economia circular, l'economia feminista, el comerç just i el finançament ètic i solidari.

5.2. Prioritats geogràfiques

Per a contribuir a la millora de la qualitat i l'impacte de la cooperació, les prioritats sectorials plantejades han de tenir una plasmació geogràfica integral i coherent amb les interconnexions i interdependències que es produeixen a escala local, regional i global. D'aquesta manera, les mateixes prioritats temàtiques orientaran les actuacions que tinguin lloc tant a escala local i regional als països i territoris socis i a Catalunya –en ciutadania global– com a escala europea i global. Aquest enfocament de treball integral en diferents escales geogràfiques permetrà un treball més eficaç i d'impacte al voltant de les prioritats sectorials, connectant, enfortint i retroalimentant lluites compartides i facilitant oportunitats d'intercanvis i aprenentatges a múltiples escales.

a) Treball a escala local i regional

1r. Països i territoris socis

La qualitat de la cooperació al desenvolupament exigeix un diàleg directe, horitzontal i estable amb els actors dels països i territoris socis. És per això que aquesta planificació vol donar continuïtat, millorar i consolidar el suport als països i territoris en què els actors de cooperació catalans tenen capacitats instal·lades.

Dins les regions prioritàries establertes per la Llei 26/2001, aquest pla director manté l'orientació geogràfica següent: Bolívia, Colòmbia, l'Equador, Gàmbia, Guatemala, Hondures, el Marroc, Moçambic, Nicaragua, El Salvador, el Senegal i Tunísia. En els casos que sigui necessari, i per les realitats sociopolítiques de determinats països, es podrà mantenir un enfocament d'actuació regional, com pot ser, per exemple, en el cas de l'Amèrica Central, Mesoamèrica, la Mediterrània o la regió del Sahel. Serà igualment prioritari el manteniment de la cooperació a Palestina, el Sàhara Occidental i el Kurdistan.

El llistat de països prioritaris pot ésser modificat amb el pla anual de cooperació per a incloure-hi nous països que puguin ésser destinataris de la cooperació catalana arran de consensos assolits, com és el cas de Cuba, entre d'altres.

També es posarà una atenció especial als països i territoris sotmesos a conflictes de llarga durada i a les diàspores (siriana, kurda, palestina, sahrauí, veneçolana, mesoamericana o afgana, entre d'altres), per les condicions d'especial vulnerabilitat i el risc de violacions dels drets humans que presenten. Entre les zones especialment vulnerables on la cooperació del Govern focalitzarà els seus esforços, aquest pla director singularitza les regions fronteres i els espais de «no dret»: zones de pas, insegures, on es vulneren els drets humans, amb fortes mancances d'infraestructures i serveis bàsics i que pateixen els impactes més greus de la manca de desenvolupament. També es posarà una atenció especial als països d'origen de la població migrant a Catalunya (pakistanesa, índia i hondurenya) i que no formen part dels seleccionats com a prioritaris, per les condicions d'especial vulnerabilitat i per a abordar les causes que provoquen la sortida massiva de persones, sigui per raons econòmiques, polítiques o de manca de llibertats.

2n. Catalunya

La transformació de la ciutadania catalana és fonamental per a mantenir i impulsar un país solidari conscient de la responsabilitat compartida envers els reptes de desenvolupament globals. D'aquesta manera, les prioritats sectorials que identifica aquest pla director es traduiran en el treball que es faci a Catalunya, en el marc de la línia estratègica d'educació global, de forma coherent i articulada amb les dinàmiques de treball en els països i territoris socis i la dimensió global. Alhora, la cooperació es disseminarà i tindrà presència a tot el territori català, i s'adaptarà a les necessitats específiques de cada zona, capitalitzant i posant en valor la riquesa i la diversitat de la solidaritat del país. D'altra banda, partint de l'anàlisi de la nostra realitat, s'impulsarà l'elaboració d'una estratègia d'educació global, de forma participada entre els agents educatius, socials i polítics que conformen el camp de l'educació a Catalunya, i se n'incorporaran les prioritats específiques.

b) Treball a escala europea i global

Per a donar resposta als reptes de desenvolupament globals plantejats com a prioritats sectorials en aquest pla no n'hi ha prou amb una actuació a escala local, sinó que calen respostes de caràcter internacional. Les aliances internacionals són, per tant, la pedra angular per a abordar aquests reptes. És per això que aquesta planificació incorpora com a prioritat el treball en la creació d'aliances i partenariats tant a escala europea com global. Es buscaran aliances exteriors mitjançant la interlocució directa amb la UE, amb la voluntat d'ésser un soci proactiu i fiable i un aliat útil de cara a afrontar conjuntament els reptes globals.

5.3. Prioritats per a la millora del finançament del desenvolupament

Com prescriu la Llei 26/2001, el Pla director ha de fixar, entre altres aspectes, els recursos humans, materials, econòmics o de gestió necessaris. Entre aquests recursos, l'AOD continua ocupant un lloc central. L'Agenda 2030 de l'ONU per al desenvolupament sostenible, concretament la fita 17.2 dels ODS, marca com a objectiu vetllar perquè els països enriquits compleixin plenament llurs compromisos en relació amb l'AOD, inclòs el de destinar-hi per a l'any 2030 el 0,7% de la renda nacional bruta (RNB).

Catalunya ha expressat en múltiples ocasions el compromís d'assolir el 0,7% en despesa en cooperació al desenvolupament, conscient que l'AOD garanteix la predictibilitat dels fluxos econòmics i facilita l'alineament amb els objectius de desenvolupament dels països i territoris socis, la integració d'aquests recursos en llurs sistemes pressupostaris i de programació i la corresponsabilitat en matèria de resultats i de retiment de comptes. A més, en els darrers anys, en el context de pandèmia global, l'AOD ha constituït el flux financer més estable cap als països empobrits i un suport fonamental a llur capacitat de sostenir la despesa i els serveis públics en uns temps en què hi augmentava la pobresa i hi disminuïa la capacitat fiscal.

Cal recordar que la mateixa Llei 26/2001 va fer seu l'objectiu de destinar el 0,7% a l'AOD el 2010. Més d'una dècada després, aquella fita encara no s'ha assolit. En aquest sentit, és necessari traçar un camí sòlid i compartit que any rere any ens acosti a l'objectiu, sense fer passes enrere. Durant la primera meitat d'aquesta planificació, des del Govern s'estudiaran quines són les reformes necessàries de tots els actors del sistema de cooperació al desenvolupament que caldrà dur a terme per a assumir d'una manera eficient i eficaç els increments progressius de pressupost previstos fins a complir l'objectiu del 0,7%.

Aquest compromís ha de permetre incrementar, d'una manera certa i sostinguda, el pes de la despesa pressupostària de la Generalitat dedicada a l'AOD i dimensionar adequadament els recursos materials i humans, no només de l'Administració de la Generalitat, sinó també dels agents de cooperació, perquè entre tots enforixin la capacitat de gestió, d'eficiència i eficàcia amb els recursos disponibles. Uns recursos que han d'augmentar any rere any gràcies a l'establiment d'una fórmula que asseguri l'increment del pes de la despesa en cooperació al desenvolupament en els pressupostos de la Generalitat fins a l'assoliment del 0,7% l'any 2030, tal com recull l'Agenda 2030 de l'ONU per al Desenvolupament Sostenible.

En aquest sentit, i tenint en compte que en el pressupost de l'any 2023 aquest percentatge es troba en un 0,21%, es fa necessari un augment de 0,49 punts percentuals durant els set anys següents. La proposta que planteja aquest pla director és incrementar, com a mínim, aquest percentatge 0,07 punts anuals perquè l'AOD representi el 0,7% respecte als ingressos corrents no condicionats l'any 2030. Aquest indicador s'anirà consolidant any rere any per a assegurar que no decreix en èpoques de contenció de la despesa, i en el cas de possibles escenaris de pròrroga pressupostària el creixement esperat s'acumularà per a l'any següent. Aquesta fórmula serà la que hauran d'aplicar les lleis de pressupostos successives que es vagin aprovant al llarg del període d'execució d'aquest pla director.

a) El nou marc global per al finançament del desenvolupament sostenible

L'AOD ha d'ésser catalitzador d'esforços addicionals, públics i privats, orientats al desenvolupament humà sostenible i al progrés dels països, els col·lectius i les persones més empobrits. En els darrers anys, l'Agenda d'Acció d'Addis Abeba ha bastit un nou marc global per al finançament del desenvolupament sostenible, vinculat a la implantació de l'Agenda 2030. L'Agenda d'Acció d'Addis Abeba alinea tots els fluxos de recursos nacionals i internacionals, les polítiques i els acords internacionals amb les prioritats econòmiques, socials i ambientals; integra totes les metes relacionades amb els mitjans d'implantació dels ODS en un marc de finançament integral, i serveix com a guia per a futures accions dels governs, les institucions internacionals, el sector empresarial, la societat civil i les organitzacions filantròpiques. Tanmateix, cal una reforma de l'arquitectura financera global que situï les dramàtiques necessitats dels països en desenvolupament al centre de totes les decisions i els mecanismes del sistema financer mundial i que impulsi els recursos financers per a l'assoliment dels ODS i l'acció climàtica. També cal una nova arquitectura del deute que inclogui l'alleujament del deute i la reestructuració dels països vulnerables, inclosos els d'ingressos mitjans que ho necessiten, en la línia de l'Agenda de Bridgetown.

Catalunya no pot ignorar aquest nou marc internacional, el punt de partida del qual és la constatació que els recursos de l'AOD no són suficients per a assolir els reptes globals i que cal un esforç més ampli i concertat.

En la planificació anterior, del període del 2019 al 2022, es va identificar la necessitat de complementar els recursos de l'AOD amb dos esforços addicionals:

– Innovació en altres instruments de finançament.

– La millora de la governança del sistema català, la complementarietat i la transparència de l'AOD del conjunt d'administracions públiques del país.

En aquesta planificació, el treball per a complementar l'AOD i millorar-ne la capacitat de catalitzar altres despeses i inversions als països en desenvolupament es concreta en les prioritats següents:

1a. Augmentar la qualitat i la transparència de l'AOD català

Aquest àmbit es desplegarà per mitjà de l'actualització dels criteris d'elegibilitat i la millora de la comptabilització dels instruments de despesa de l'AOD de la Generalitat, l'impuls de l'avaluació i acreditació dels seus impactes i la difusió dels resultats entre la resta d'administracions públiques catalanes. Es completarà la creació d'un portal que reculli i presenti l'AOD del conjunt d'administracions públiques catalanes per a assegurar la màxima transparència de l'ajut oficial del país i contribuir a la coordinació i complementarietat de les diverses actuacions finançades.

2a. Augmentar els recursos econòmics que el conjunt d'administracions públiques destinen a l'AOD

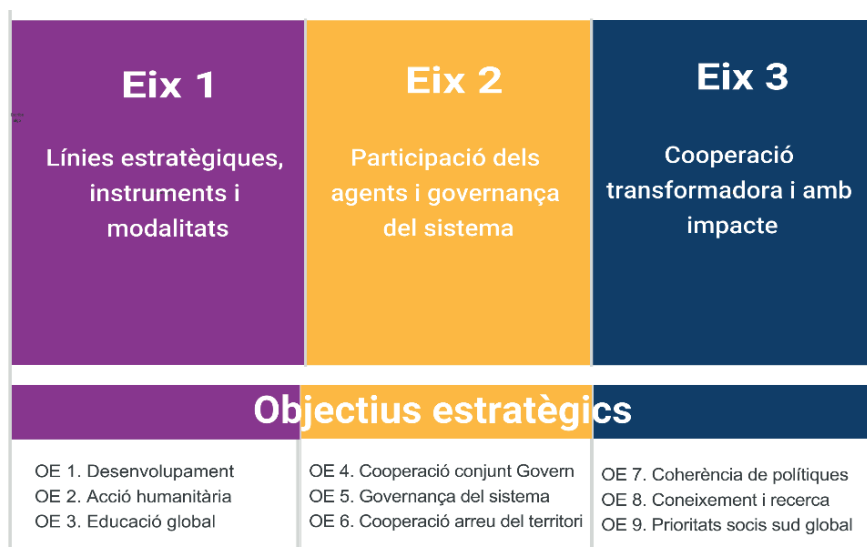
Amb la voluntat que la política de cooperació al desenvolupament sigui una política de país, des del Govern no només hi ha la voluntat d'augmentar els recursos que destinem a l'AOD, sinó també d'animar els ens locals, amb ple respecte a l'autonomia local, perquè reforcin llurs polítiques en matèria de cooperació al desenvolupament i solidaritat internacional, en la línia de donar compliment a la fita 17.2 dels ODS.

3a. Mobilitzar altres recursos, públics i privats, per al desenvolupament sostenible

S'establirà una fórmula de càlcul de la mobilització de recursos addicionals, més enllà de l'AOD, amb un focus especial en les despeses que formen part de la mètrica del suport oficial total per al desenvolupament sostenible (TOSSD, per la sigla en anglès). Es clarificarà progressivament la base de càlcul i la natura d'aquestes despeses i es millorarà l'informe anual sobre TOSSD de la Generalitat. Es clarificaran els mecanismes per a identificar i agregar les diverses despeses privades on l'AOD actua com a catalitzador, com ara el cofinançament de projectes o les donacions d'agents privats.

6. Eixos i objectius estratègics

Les prioritats estratègiques que han estat presentades emmarquen i orienten els tres eixos de treball, que es despleguen alhora en nou objectius estratègics i vint-i-set d'operatius que s'han d'assolir durant el proper quadrienni. Cada objectiu estratègic referencia un àmbit, espai o actor concret, en línia i de forma coherent amb el procés d'elaboració d'aquesta planificació.

6.1 Eix 1. Línies estratègiques, instruments i modalitats

Aquest pla director consolida l'aposta per tractar d'una manera més integral, articulada i coherent les diferents línies estratègiques, fomentant una cooperació adaptativa, i alhora aprofundeix en les especificitats i les característiques distintives de cadascuna d'aquestes línies.

En aquest quadrienni es pretén millorar l'articulació de la línia estratègica de desenvolupament, avançar en la construcció dels fonaments de la línia d'acció humanitària i elaborar una estratègia d'educació per al desenvolupament, que passa a denominar-se «educació global». El Pla preveu tres objectius específics en aquest sentit: la contribució eficaç de la cooperació del Govern als reptes del desenvolupament; millorar el rol de la política de cooperació en crisis de llarga durada, infrafinançades o d'aparició sobtada, i aprofundir en la transformació de l'educació global que garanteixi la perspectiva de gènere.

OE 1. Contribuir de forma eficaç als reptes del desenvolupament

A partir de les prioritats sectorials i geogràfiques definides en aquesta planificació i de l'experiència del període anterior, la línia estratègica de desenvolupament consigna i organitza la seva actuació amb un alineament amb les necessitats i els objectius de desenvolupament dels països i territoris socis, i alhora vol posar en valor i capitalitzar les experteses i capacitats dels actors de la cooperació catalana que hi treballen i maximitzar les oportunitats que representen els partenariats i les aliances internacionals per a afrontar els reptes comuns de desenvolupament.

El treball en desenvolupament amb els països i territoris socis es combinarà de forma coherent amb el treball que es dugui a terme a Catalunya, i es reforçarà i complementarà amb les actuacions a escala europea i global.

OO 1.1. Articular els instruments i les modalitats de la línia estratègica de desenvolupament segons el valor afegit i les capacitats dels actors

Es preveu desplegar un conjunt d'instruments adaptats a les capacitats, les tipologies i els àmbits competencials dels diferents actors que treballen en el desenvolupament. En aquest sentit, l'objectiu marcat en el capítol 5.3 d'incrementar el finançament perquè s'acosti progressivament al compromís del 0,7% comportarà, per a aquest període, la necessitat d'implantar instruments més ben dotats, pluriennals i més àgils en llur gestió, i alhora caldrà reforçar les capacitats de les ONG i els altres agents socials per a avançar de forma sostinguda en el volum i la qualitat de les accions de cooperació i d'educació global i en la promoció d'iniciatives consorciades entre aquests diferents agents. Entre els principals instruments que es desplegaran, s'hi inclouen les convocatòries de concurrència competitiva de projectes i programes i els Fons Cistella perquè les ONG, les universitats i altres agents socials del conjunt del territori català puguin accedir a fons de cooperació per a implantar actuacions de la línia de desenvolupament.

Se seguiran impulsant instruments específics amb els actors dels països i els territoris socis, tant amb les administracions i els ens públics –amb la cooperació directa– com amb la societat civil d'aquests països, per mitjà, per exemple, de l'instrument Fons de Dones, que dona suport a moviments de dones i organitzacions feministes de base. Per al desplegament d'aquests instruments seran centrals el diàleg i les relacions horitzontals amb les institucions i els actors de la societat civil dels països i territoris socis, com també la col·laboració i coordinació amb el conjunt d'actors que hi participen de forma activa.

Entre els instruments especialment rellevants per als departaments i organismes de la Generalitat destaca la cooperació tècnica orientada a la mobilitat de coneixements i el desplegament d'un instrument de suport financer als departaments per a la realització, entre d'altres, d'actuacions de desenvolupament. Igualment, es treballarà en la identificació d'instruments per a l'enfortiment del vincle amb les univer-

sitats per a impulsar estudis, investigacions i recerques aplicades en els sectors que prioritza aquest pla.

Per al treball a escala regional i global, es promouran instruments de suport directe a xarxes transnacionals, com també contribucions a programes específics i fons gestionats per organismes multilaterals especialitzats i amb les capacitats necessàries per a impulsar un treball de qualitat i transformador. Tindrà rellevància especial el treball amb organitzacions multilaterals expertes en determinats àmbits sectorials on existeix una trajectòria marcada i consolidada de treball previ. Igualment, es promouran projectes conjunts amb altres donants vinculats a les prioritats sectorials i geogràfiques, especialment de l'àmbit europeu. Es donarà suport a les ONG catalanes membres de xarxes internacionals perquè puguin participar en l'organització i realització d'accions d'incidència en governs i institucions multilaterals, especialment davant la UE i l'ONU.

Quant a les modalitats, estan marcades pels diferents instruments, i són: la modalitat bilateral a iniciativa d'altres actors, la modalitat bilateral a iniciativa directa i la modalitat multilateral. Per a impulsar una cooperació bilateral a iniciativa directa més transformadora i eficaç, aquest pla director preveu actuacions específiques en aquest àmbit, tal com s'especifica en l'OE 9, millorar l'alineament de la cooperació amb les prioritats dels països i els territoris socis.

OO 1.2. Promoure les aliances i l'enxarxament internacional dels actors

Les aliances i els partenariats amb actors diversos que treballen pel desenvolupament, la promoció i el foment dels drets humans són especialment rellevants per a treballar les diferents prioritats sectorials als països i territoris socis. Així, aquest objectiu busca promoure les aliances i l'enxarxament internacional de les diferents tipologies d'actors que treballen en el desenvolupament, en particular en els sectors prioritaris, tant de Catalunya com dels països i territoris socis. Es tracta de les organitzacions de la societat civil –ONG, moviments feministes, sindicats, associacions de persones migrades, organitzacions juvenils, associacions i entitats esportives, entitats de cultura popular, entre d'altres–, les universitats i centres d'investigació, els operadors de l'economia social i solidària o les administracions públiques.

OO 1.3. Impulsar nous partenariats, fer-ne el seguiment i incidir en les programacions dels donants del desenvolupament internacionals, especialment la UE

L'ambició de la nova planificació és millorar la capacitat d'actuació de la cooperació de la Generalitat en el sistema internacional i europeu de cooperació al desenvolupament. S'impulsaran i es promouran relacions estratègiques amb altres donants internacionals, especialment amb la Comissió Europea i estats, regions o xarxes, a fi d'identificar programes i iniciatives de la línia de desenvolupament d'interès mutu i d'explorar la possibilitat de col·laborar-hi. El coneixement dels marcs legislatius i programàtics rellevants, especialment pel que fa a la UE, és un requisit indispensable.

En aquest objectiu es preveuen actuacions com la contribució a programes i fons globals, l'impuls d'actuacions d'incidència global, orientada a la millora dels marcs normatius internacionals rellevants per a afrontar els reptes del desenvolupament i l'exercici dels drets humans, i la participació en els debats globals sobre el desenvolupament, com el Policy Forum on Development, organitzat per la Comissió Europea, o l'Associació Global per a una Cooperació per al Desenvolupament Eficaç (l'Associació Global), impulsada per l'ONU, on es treballen àmbits com l'eficàcia de la cooperació, la millora del finançament del desenvolupament, el seguiment de l'Agenda 2030 i el retiment de comptes en relació amb el grau d'assoliment dels ODS o la CPD. Tots són àmbits en què Catalunya ha anat assumint progressivament un paper de lideratge dins de xarxes d'autoritats subestatal, com ara l'Organització de Regions Unides (ORU Fogar), Ciutats i Governos Locals Units (CGLU) o la xarxa de cooperacions descentralitzades europees Platforma, finançada per la Comissió

Europea, espais, tots, que marquen les regles del joc i on estratègicament cal seguir estant presents.

OE 2. Contribuir a salvar vides, alleujar el sofriment i garantir la dignitat humana i els drets fonamentals durant i després de les crisis humanitàries

La Llei 26/2001 fa referència a l'ajut humanitari, general i d'emergència, emmarcant l'acció humanitària de la Generalitat, garantint-ne l'assignació pressupostària i requerint-ne la coordinació amb altres donants i la coherència a escala internacional.

Tradicionalment, l'acció humanitària havia constituït, juntament amb el desenvolupament i l'educació per al desenvolupament, una línia estratègica de la cooperació de la Generalitat. Les dues darreres planificacions (2015-2018 i 2019-2022), però, no havien previst una línia estratègica d'acció humanitària, sinó que van apostar per una integració de totes tres línies, vinculant estretament acció humanitària i desenvolupament, d'acord amb el fet que el focus d'interès de les intervencions en matèria d'acció humanitària a escala internacional s'havia anat desplaçant cap a la resiliència i la prevenció per a posar fi al cicle de dependència de l'ajuda o reduir, en primer lloc, la possibilitat de fragilitat i conflicte.

Tanmateix, la gran imprevisibilitat del context internacional actual i la interseccionalitat i retroalimentació de les desigualtats fan que sigui cada cop més difícil treballar només des d'aquest enfocament exclusivament preventiu de les causes de les crisis amb impactes humanitaris greus. Les conseqüències negatives inevitables del canvi climàtic, com l'augment del nivell del mar, les onades de calor prolongades, la desertificació, l'acidificació del mar i els esdeveniments extrems, com els incendis forestals, l'extinció d'espècies o la fallada dels cultius, es produeixen cada cop amb més freqüència i amb conseqüències més greus. En aquest sentit, l'agudització de la crisi climàtica ha comportat un increment del nombre de desastres produïts per causes antròpiques, els desplaçaments globals i les necessitats humanitàries vinculades s'han disparat a partir del 2012 i les emergències s'han perllongat, i cal assistència per a abordar les vulnerabilitats, tant a curt com a llarg termini. La majoria dels països que necessiten ajut internacional es veuen afectats per múltiples tipus de crisis d'alta complexitat, i molts països afectats per conflictes també acullen persones refugiades o sol·licitants de protecció internacional o pateixen desastres associats a riscos naturals, amb una reducció greu de l'espai humanitari i d'accés a les poblacions afectades i amb noves formes de violència emergents, que es despleguen sobretot en àmbits urbans.

Aquesta planificació, tot i mantenir un abordatge integrat dels problemes de desenvolupament, inclou també una sèrie d'objectius operatius específics de l'àmbit humanitari i recupera la línia estratègica d'acció humanitària, que es dota d'un 10% del total de l'AOD operatiu.

L'acció humanitària s'alinejarà amb els compromisos internacionals pel que fa al consens sobre els seus principis rectors (humanitat, neutralitat, imparcialitat, independència i universalitat), amb la noció de triple nexa (entès com la complementarietat i coherència entre l'acció humanitària, el desenvolupament i la construcció de la pau) i amb l'aplicació d'un enfocament de protecció i de drets consubstancial a tota acció humanitària.

Es farà un seguiment tècnic de les crisis humanitàries a partir de fonts d'informació contrastades a escala internacional per a sospesar en quins casos cal intervenir.

A més a més, es transversalitzarà l'EGiBDH en aquest tipus d'intervenció i se seguirà incorporant la mirada de protecció. També s'inclouran components d'educació global en llurs diferents dimensions, com ara la sensibilització o la incidència en els projectes i programes d'acció humanitària, amb la participació de les persones migrants i refugiades arribades a Catalunya. La línia estratègica d'acció humanitària comprèn dos àmbits d'actuació:

a) Les actuacions de resposta a emergències d'aparició sobtada generades per catàstrofes naturals o d'origen humà

Els sectors d'intervenció es definiran en funció dels contextos humanitaris on es decideixi actuar, considerant tant les necessitats de les poblacions afectades com les capacitats instal·lades dels actors i altres socis de la cooperació catalana. Les accions inclouran el subministrament d'aliments, aigua i sanejament, refugi i serveis de salut (incloent-hi la salut psicosocial) i protecció, i la provisió d'altres elements d'assistència per a facilitar el retorn a la normalitat i la recuperació de mitjans de vida, i es duran a terme d'una manera corresponsable i defugint interessos únicament mediàtics.

Durant la implantació d'aquest tipus d'actuacions s'aplicaran els mínims consensuats pels principals actors humanitaris (Manual Esfera 2018), el Manual de gènere en acció humanitària del Comitè Permanent entre Organismes (IASC), com també els compromisos vers les poblacions afectades (Norma humanitària essencial en matèria de qualitat i retiment de comptes 2015), i el principi d'acció sense dany (Do No Harm) i la Prevenció de l'explotació i l'abús sexuals (PEAS).

b) Les actuacions de resposta a crisis de llarga durada i crisis infrafinançades

Es prioritzaran les intervencions sobre la base d'indicadors humanitaris. Alhora, es continuarà el treball en zones geogràfiques on hi ha pobles especialment vulnerables, com el kurd, el sahrauí i el palestí.

OO 2.1. Adaptar els instruments i les modalitats de resposta a les bones pràctiques internacionals i a l'EGiBDH

Es revisaran els instruments de resposta a les crisis humanitàries –com ara crides, convocatòries específiques mitjançant convenis o línies específiques d'acció humanitària dins de convocatòries generals per a garantir que inclouen la perspectiva de gènere– per a incorporar-hi els principis recollits per la iniciativa «Bona donació humanitària (2003)» i pel Grand Bargain –acord adoptat entre països donants i organitzacions humanitàries durant la cimera humanitària mundial celebrada el 2016 amb l'objectiu de millorar l'eficiència i l'eficàcia de l'acció humanitària. Aquests principis es refereixen a qüestions com la transparència, la localització de l'ajut, les transferències d'efectiu a la població afectada per les crisis, la relació cost-eficiència, els finançaments pluriennals, la flexibilització del finançament, l'estandardització d'informes i la coordinació.

S'estudiaran instruments específics de resposta ràpida i eficient a crisis humanitàries, com per exemple convenis (via concurrència competitiva) amb ONG catalanes amb expertesa humanitària acreditada que permetin respondre tant a crisis de llarga durada com a emergències d'aparició sobtada.

Es continuarà emprant la modalitat de cooperació multilateral per a treballar amb agències i organismes internacionals actius en matèria humanitària; en aquests casos, es promourà la signatura d'acords d'entesa o altres fórmules que dotin de més estabilitat els esquemes de col·laboració, més enllà de les subvencions directes anuals. En virtut de la localització de l'ajut –allà on sigui possible–, les actuacions es vehicularan per mitjà de la modalitat de cooperació bilateral directa, via les administracions del país soci o de les organitzacions de la societat civil local.

OO 2.2. Adoptar mesures per a la coordinació i la complementarietat entre el conjunt d'actors

A partir del reconeixement mutu dels diferents actors representats i d'una definició clara del rol de cadascun, es durà a terme una reforma participativa del Comitè Català d'Ajut Humanitari i d'Emergència (CCAHE) per a redefinir-ne la missió, les funcions i el funcionament. Es continuaran estudiant fórmules per a avançar en actuacions que promoguin la millora administrativa en coordinació amb els locals, en la mesura que ho permetin els marcs normatius i competencials. A escala internacional, s'analitzaran les aliances que puguin resultar més rellevants i alineades.

des amb els propòsits i objectius d'aquesta planificació. Finalment, es participarà en reunions organitzades per altres donants, com ara les comunitats autònomes espanyoles o el Govern de l'Estat, i en congressos i fòrums multilaterals.

OO 2.3. Fomentar l'apropiació de l'acció humanitària per part dels socis

També en línia amb els principis de la «Bona donació humanitària» i del Grand Bargain per a promoure l'efectivitat, en la mesura que es pugui s'incorporaran les poblacions afectades en la detecció de necessitats, el disseny de les intervencions, la coordinació dels actors, el seguiment de l'assistència, l'avaluació de les intervencions i el retiment de comptes, i es dedicaran recursos específics al foment de les capacitats locals en aquestes matèries.

OE 3. Aprofundir en la transformació de l'educació global i dotar-la d'una estratègia compartida pel conjunt d'actors catalans

La Llei 26/2001 estableix que una de les finalitats de la cooperació al desenvolupament de l'Administració de la Generalitat i dels ens locals és fomentar l'educació i el compromís cívic de la ciutadania de Catalunya mitjançant, entre altres aspectes, la sensibilització, l'educació, la recerca, la mobilització social i la incidència política.

La Generalitat, amb el lideratge de l'ACCD, ha experimentat una evolució important en els seus plantejaments de base, transitant de la conscienciació en relació amb els «problemes del Sud» a la creació de ciutadania crítica i corresponsable, amb capacitat d'actuació davant dels problemes globals. Aquesta evolució també la trobem en la innovació en les pràctiques i els formats per a accedir a públics més amplis per mitjà de l'impuls de noves relacions i col·laboracions amb els agents privats catalans i amb els diferents departaments de la Generalitat.

Aquest pla director, en consonància amb aquesta doble evolució, doctrinària i pràctica, vol avançar en una nova denominació de l'educació per al desenvolupament, en consonància amb la terminologia que utilitza la UE en la seva Declaració europea sobre educació global 2050, impulsada per la xarxa Global Education Network Europe (GENE), i evolucionar en la seva concepció, tot potenciant una educació global crítica, creativa i innovadora, que incorpori la perspectiva de gènere interseccional, que generi noves narratives i arribi a nous públics –especialment el jove–, articulant nous llenguatges, formats i canals, dotada d'uns eixos temàtics reforçats i que acceleri les formes de treball més transformadores, amb més capacitat d'impacte i d'adaptació als contextos canviants. Una educació global que també disposi de mecanismes per a avaluar i mesurar els resultats aconseguits.

Aquest pla director assumeix el compromís d'elaborar una estratègia catalana d'educació global amb tots els actors de la cooperació catalana, en sentit ampli, incorporant els agents educatius, culturals o socials aliats. Aquesta estratègia s'elaborarà partint de les recomanacions sobre l'Estratègia d'educació per al desenvolupament del grup de treball del CCD, aprovat per aquest òrgan consultiu el 8 d'octubre de 2021, o de les recomanacions de la diagnosi sobre l'educació transformadora en les entitats catalanes.

Aquest treball ha de servir per a continuar construint el marc conceptual, dissenyar les modalitats i els instruments més escaients per a fer créixer la qualitat i l'impacte de l'educació global catalana, dotar-la d'eines de seguiment i avaluació pròpies, donar més centralitat a la dimensió de la comunicació transformadora i contribuir a establir aliances que permetin articular d'una manera efectiva la pluralitat dels actors educatius, com també la complementarietat de les accions en el territori. La previsió és assignar a actuacions d'educació global el 25% de l'AOD operatiu i fer una actualització, diversificació i millora dels instruments específics per a cada dimensió educativa –amb especial atenció a l'educació formal i no formal, la recerca, la producció i difusió audiovisual i les campanyes de sensibilitza-

ció–, d'una manera consensuada amb el sector, per a canalitzar-los de forma adient a les noves necessitats.

OO 3.1. Desplegar les dimensions de l'educació global segons les modalitats i les aliances clau

a) Articular el treball amb actors clau, dins i fora de la Generalitat, per a afavorir l'educació formal i no formal transformadora

L'educació global exigeix la incorporació de la justícia social i dels reptes globals a l'escola. Aquesta planificació consolidarà una arquitectura de treball estable amb el Departament d'Educació i amb el conjunt de la comunitat educativa que impulsi la creació d'un programa que afavoreixi el desplegament de les competències del nou currículum per mitjà de la formació del professorat, la creació de mecanismes d'articulació operatius amb les ONG i la millora de l'accessibilitat dels materials i recursos pedagògics elaborats per aquestes organitzacions, entre altres qüestions. Aquest programa també articularà les accions per a promoure la participació i la implicació de la comunitat educativa en les accions d'educació global.

També es continuarà fomentant la corresponsabilitat amb els agents d'educació no formal per al disseny i desplegament d'iniciatives d'educació transformadora, com també l'intercanvi de sabers i coneixements. S'impulsarà una aliança amb l'associacionisme educatiu per a avançar en la implantació de l'educació global en el lleure, com també en la contribució de sabers i pràctiques transformadores pròpies d'aquest àmbit educatiu a l'estratègia d'educació. En aquest marc, també es treballarà pel reconeixement interdepartamental de la tasca educativa que té el lleure.

b) Impulsar les aliances necessàries en l'àmbit de la innovació amb les universitats i els actors de coneixement per a potenciar, entre' altres qüestions, una recerca i incidència aplicades i que responguin a les necessitats del sector

S'enfortiran les relacions entre les ONG i l'àmbit universitari per a consolidar la gestió del coneixement tècnic, teòric i pràctic que aquest àmbit pot aportar a la millora de l'educació global catalana, i es continuaran generant sinergies per reforçar la innovació, la coherència de polítiques i la recerca en temàtiques, metodologies i instruments per a una educació transformadora.

Es generarà un procés compartit amb les universitats i els centres de recerca per a identificar les oportunitats de col·laboració i treball conjunt que pot exigir l'impuls de recerques aplicades que tinguin com a finalitat la transformació d'imaginari amb llenguatges eficaços i adients per als diferents públics objectius; la inclusió de les temàtiques de cooperació i desenvolupament sostenible, pau i drets humans en els plans d'estudis dels diferents estudis de grau (educació, comunicació, periodisme, màrqueting i publicitat, artístics, economia, medi ambient, tecnologies, ciències polítiques o relacions internacionals, entre d'altres) o en treballs de grau, doctorats, grups de recerca, i l'establiment de mecanismes per a motivar la participació d'estudiants en iniciatives d'educació transformadora.

En la mateixa línia, es crearan espais i instruments que permetin el risc i l'assaig-error per a facilitar la innovació de l'educació global i la comunicació transformadora a Catalunya, facilitant l'experimentació en les iniciatives (campanyes, projectes educatius, noves narratives, etc.) de les entitats, que poden ésser laboratoris, residències artístiques o estudis comparats d'impacte que sistematitzin bones pràctiques, entre d'altres.

c) Enfortir i actualitzar la sensibilització i la comunicació transformadora fent aliança amb el món cultural, audiovisual i digital per a arribar al màxim de públics

Es consolidarà l'aposta per establir aliances amb el món mediàtic, cultural i artístic per a sortir dels àmbits habituals de la cooperació i arribar a públics més amplis. D'aquesta manera, s'avançarà en la consolidació d'una línia de treball que promou l'audiovisual com a eina de transformació social, articulant una xarxa d'actors

diversa que inclou els departaments de la Generalitat, festivals de cinema, canals de televisió, plataformes de difusió de continguts, xarxes de professionals o institucions formatives, entre d'altres, i generant vies de col·laboració mútua per mitjà, per exemple, de la formació recíproca entre creadors i organitzacions i entitats de cooperació, l'assessorament per part de les organitzacions i la difusió de llurs materials. Igualment rellevant és l'articulació establerta amb les biblioteques públiques de Catalunya i l'ús dels llibres i la lectura com a eina per a avançar cap a la consciència crítica de la ciutadania.

Igualment, se seguiran identificant oportunitats i aliances en àmbits com la música, el teatre o les noves tecnologies. La voluntat és establir espais d'aprenentatge recíprocs i de col·laboració entre els agents d'aquests àmbits comunicatius i artístics i els actors clàssics de la cooperació, especialment les ONG, amb el suport de l'acadèmia en el procés.

OO 3.2. Coordinar els departaments i les unitats del Govern i l'enxarxament amb agents catalans i d'abast internacional

Es concertaran mecanismes de treball conjunt amb els departaments i organismes autònoms amb competències relacionades amb l'àmbit de l'educació global, entre d'altres, per a afavorir l'impuls de l'educació global i la comunicació transformadora en les polítiques públiques que impulsa el Govern, principalment per mitjà d'un instrument específic per a mobilitzar-ne l'expertesa.

També es potenciaran vincles de treball, sinergies i complementarietats entre els diferents agents de tot el territori català, incloses les xarxes o instàncies de segon nivell, temàtiques o sectorials. En l'àmbit global, d'una banda, s'impulsarà la participació d'aquests agents catalans i del Govern en espais de decisió i creació d'agendes globals relatives a l'educació transformadora, i, de l'altra, es potenciarà l'establiment d'aliances amb agents catalans i europeus per a fer créixer i consolidar iniciatives per mitjà del finançament europeu.

OO 3.3. Millorar els mecanismes per a mesurar l'impacte de l'educació global

Amb l'objectiu de consolidar i millorar la praxi catalana en educació global, cal fer un pas endavant en la integració de l'avaluació en el disseny, la implantació i el seguiment continu de les línies de treball i iniciatives com a garantia de qualitat, transparència i retiment de comptes. D'aquesta manera, es milloraran els procediments d'identificació, de seguiment i d'avaluació mitjançant la introducció de millores, com ara l'elaboració regular d'estudis d'opinió per part dels organismes competents, la celebració de jornades d'avaluació i bones pràctiques d'educació global i comunicació transformadora, el finançament de les entitats que siguin pertinents per a estudis de prospecció o la creació d'indicadors de base, d'impacte, de processos i de transformació en col·laboració amb les universitats i el sector. S'afavorirà la dotació de recursos necessaris per a avançar envers un impacte mesurable i una avaluació integrada i transversal.

OO 3.4. Elaborar i adoptar una estratègia d'educació global

A partir dels avenços de la planificació anterior i de les recomanacions del CCD, s'impulsarà l'elaboració i aprovació d'una estratègia d'educació global, que serà el resultat d'un treball participatiu i consensuat amb el conjunt d'actors de la cooperació catalana, amb especial atenció al treball conjunt entre tots els departaments i organismes. Prèviament, es preveu crear un grup referent estable, que inclogui el conjunt d'actors, i la generació i recopilació del coneixement rellevant, amb un èmfasi especial en els informes de diagnòstic, sistematització i avaluació. L'adopció i el desplegament de l'estratègia requerirà un procés d'apropiació dels actors, especialment els departaments i organismes de la Generalitat, i la dotació dels recursos i els esforços de capacitat necessaris per a impulsar i desplegar el document d'estratègia.

6.2. Eix 2. Participació dels agents i governança del sistema

Aquest eix engloba les qüestions relatives a l'articulació, la col·laboració, la coordinació i la participació dels agents en la política de cooperació al desenvolupament, amb la visió de seguir avançant en una cooperació de banda ampla.

El primer objectiu busca millorar la contribució dels departaments de la Generalitat a la política de cooperació, avançant en una major integració, un major alineament i una major qualitat d'aquesta política. El segon objectiu vol millorar el sistema de governança perquè sigui més representatiu i inclusiu i promogui més participació del conjunt d'agents, tant catalans com dels països i territoris socis. El darrer objectiu fa referència al suport a les polítiques de cooperació en l'àmbit local i al teixit associatiu del conjunt del territori català per mitjà de l'enfortiment de les seves capacitats, la simplificació dels procediments i requisits tècnics de la cooperació i la facilitació de l'enxarxament i les aliances de les ONG amb altres actors socials que treballen pel desenvolupament sostenible i la promoció dels drets humans a Catalunya.

OE 4. Avançar cap a una política de cooperació al desenvolupament del conjunt del Govern més integrada, alineada i de qualitat

Els departaments i organismes de la Generalitat són un actiu de la política de cooperació i aporten expertesa sectorial en àmbits vinculats al desenvolupament, l'acció humanitària o l'educació global, com també aliances amb entitats, organismes internacionals i xarxes especialitzades.

El Pla director s'ha fixat com a objectiu reforçar la contribució dels departaments en l'assoliment de les prioritats estratègiques de la política de cooperació, cosa que implica dur a terme una acció més integrada, alineada i de qualitat del conjunt del Govern, avançant en una cooperació més feminista. Una acció que sumi experteses, capacitats i recursos d'AOD i que disposi dels instruments i mecanismes adequats per a aquest propòsit.

OO 4.1. Actualitzar i reforçar els instruments i mecanismes de coordinació i col·laboració interna de la política de cooperació al desenvolupament del Govern

Aquest objectiu se centra a actualitzar i reforçar estratègicament les eines que ja s'estan impulsant perquè esdevinguin palanques de canvi. Concretament, es millorarà la representació i el funcionament de la CICD, com també l'eficàcia del treball conjunt entre la DGCD, l'ACCD i els departaments. Es desplegaran instruments de finançament, com el Programa per enfortir la transversalització de la política de cooperació al desenvolupament de la Generalitat de Catalunya en el marc de l'Agenda 2030, i instruments d'informació i coneixement sobre l'AOD dels departaments, com el Portal de l'AOD.

OO 4.2. Reforçar la contribució dels departaments i organismes de la Generalitat en l'assoliment de les prioritats estratègiques de la política de cooperació al desenvolupament

Aquest objectiu pretén, en primer lloc, enfortir l'alineament amb el Pla director de les actuacions de cooperació que duen a terme els departaments i organismes de la Generalitat, mitjançant la informació, l'assessorament i la formació de la DGCD i l'ACCD als departaments. Per exemple, s'impulsarà la formació i sensibilització dels departaments en cooperació al desenvolupament, en l'EGiBDH i en sostenibilitat ambiental. En l'impuls d'aquesta formació i sensibilització es comptarà amb el suport i la coordinació amb els departaments i les unitats competents en la matèria.

En segon lloc, es vol enfortir la col·laboració entre les unitats especialitzades en cooperació al desenvolupament (DGCD i ACCD) i els departaments i organismes amb un potencial més gran de contribució als objectius estratègics del Pla director.

Així, s'establiran aliances específiques entre la DGCD, l'ACCD i alguns departaments i organismes de la Generalitat orientades a la consecució de les prioritats del Pla director, i aliances estratègiques, amb capacitat d'impacte i efecte multiplica-

dor, entre els departaments i organismes de la Generalitat i els actors de cooperació. Per a enfortir les actuacions de cooperació dels departaments i la col·laboració entre les unitats especialitzades en cooperació al desenvolupament i els departaments i organismes, cal avançar en la disponibilitat de mitjans tècnics i econòmics, la capacitat i els instruments jurídics i administratius que ho facin possible.

També es durà a terme una priorització estratègica de les concertacions entre els actors de la cooperació catalana i els departaments i organismes de la Generalitat en el marc de l'instrument de programes de l'ACCD. A més a més, es potenciaran les mobilitats de coneixements alineades amb les prioritats del Pla director, especialment les que tinguin més capacitat d'impacte.

Finalment, es donarà visibilitat a la contribució de l'acció dels departaments i organismes de la Generalitat en la millora de la qualitat i capacitat transformadora de la política de cooperació.

OE 5. Actualitzar el sistema de governança multinivell i multiactor de la política de cooperació al desenvolupament de la Generalitat per a reforçar el dret a la participació i millorar l'articulació i la complementarietat entre els actors

La política de cooperació al desenvolupament compta amb un sistema de governança orientat, en primer lloc, a la consulta, informació i participació amb els agents, per mitjà principalment del CCD, com també del Consell Català de Foment de la Pau (CCFP), orientat també a la coordinació i col·laboració entre administracions i actors, en el marc de la CCEL i del CCAHE, i, finalment, a la coordinació en el si del Govern, per mitjà de la CICD.

Durant la legislatura anterior, diverses anàlisis impulsades tant pels mateixos òrgans consultius del sistema com per la Generalitat han apuntat a la necessitat de dur a terme una revisió i actualització estructural del model de governança de la cooperació, incidint en diversos aspectes operatius, funcionals i de mandat, entre d'altres.

Aquest pla director aposta per dur a terme un examen del sistema en conjunt amb l'objectiu d'identificar propostes que en millorin l'eficàcia i l'eficiència.

OO 5.1. Actualitzar el sistema de consulta, informació i participació de la política de cooperació al desenvolupament i foment de la pau de la Generalitat

Es proposa revisar i actualitzar el sistema de consulta, informació i participació de la política de cooperació al desenvolupament i foment de la pau, amb l'objectiu de reforçar l'exercici del dret a la participació. Concretament, es vol enfortir els elements deliberatius del sistema, la representativitat i la inclusivitat de la diversitat dels agents tant del conjunt del territori català com dels països i territoris socis de la cooperació del Govern, com també millorar-ne la transparència, el retiment de comptes i l'avaluació.

Així, es preveuen actuacions com l'actualització del mapa dels agents que han de participar en la política de cooperació i foment de la pau; la reforma dels decrets que regulen els òrgans de participació i consulta per a millorar-ne el funcionament; la creació, quan escaigui, d'espais participatius *ad hoc* i complementaris; l'establiment d'agendes de treball dels òrgans reglats, que permetin una col·laboració i participació amb un procés de qualitat orientat a resultats; el reforç dels espais web dels òrgans de participació i consulta i de la informació de llur activitat a les xarxes socials, i el suport de la Generalitat amb mitjans materials, humans, tecnològics i amb recursos d'informació i coneixement.

OO 5.2. Millorar l'articulació i la complementarietat de la Generalitat i els governs locals en àmbits estratègics d'interès compartit

El Pla director de cooperació al desenvolupament 2019-2022 va apostar per basar una política de cooperació de país, amb elements essencials compartits i un repartiment dels rols basat en el valor afegit que cada administració podia aportar al conjunt. Sense renunciar a aquesta visió de llarg termini, i a partir de l'experiència

de la planificació precedent, el pla actual opta per una aproximació més gradual, centrada en el reforç de l'articulació i la complementarietat de la Generalitat i els governs locals en àmbits estratègics d'interès compartit. Entre aquests àmbits, destaquen la millora normativa i administrativa, la CPD, l'EGiBDH, la incorporació de la perspectiva dels actors dels països i territoris socis en la cooperació o la coordinació en els àmbits sectorials i les prioritats geogràfiques.

La implantació d'aquesta prioritat pivotarà al voltant d'una CCEL renovada, amb més participació i representació dels governs locals que fan cooperació a Catalunya, com també de les seves entitats representatives, amb atenció a la diversitat territorial, poblacional i organitzativa. Es vol que la CCEL esdevingui un espai de referència conegut que organitzi la seva feina en prioritats estratègiques liderades pels mateixos governs locals i plasmades en un pla de treball pluriennal que es desplegui amb el suport de la Generalitat.

OE 6. Impulsar les polítiques de cooperació al desenvolupament arreu de Catalunya, potenciant el rol de les administracions locals i del teixit associatiu, d'acord amb la diversitat territorial existent

El Pla director fomentarà les polítiques de cooperació al desenvolupament en el conjunt del territori català de la mà de les administracions locals, de les entitats municipalistes i del teixit associatiu. Reconeixent la diversitat existent en les diferents demarcacions territorials, tant del teixit associatiu com de les administracions locals respectives, es treballarà tenint en compte les capacitats i necessitats diferenciades.

Per a fer-ho possible, es treballarà amb les entitats amb expertesa en aquest àmbit.

Tenint en compte el vincle de les polítiques locals de cooperació amb un teixit associatiu dinàmic i una ciutadania crítica i compromesa, s'impulsarà la cooperació de l'àmbit local i el foment de les capacitats dels agents de cooperació del conjunt del territori, com també llur enxarxament amb altres actors que treballen pels drets humans i el desenvolupament sostenible a Catalunya. Es busca, així, una cooperació de banda ampla concertada amb les ONG i el teixit associatiu català, amb l'objectiu de consolidar una societat civil en l'àmbit de la cooperació que esdevingui un segell propi de la cooperació catalana.

OO 6.1. Adaptar els instruments i els mecanismes de suport a les polítiques públiques de cooperació dels governs locals de forma adequada a les necessitats de cada territori

Els governs locals són les administracions més properes a la ciutadania i tenen, per tant, un rol cabdal per a connectar les realitats locals amb les agendes de desenvolupament global. Per això, es vol estimular la cooperació en l'àmbit local amb instruments i mecanismes de suport adaptats a cadascuna de les realitats territorials i dissenyats i implantats amb l'acord i en col·laboració amb les administracions locals.

D'una banda, s'impulsarà la posada en marxa d'instruments que permetin aglutinar recursos de la Generalitat i dels ens locals de cada demarcació territorial per a promoure el rol del teixit associatiu en actuacions de cooperació i educació global (Fons Cistella o anàlegs). D'altra banda, s'enfortiran les capacitats del personal de les administracions locals en l'àmbit de la cooperació mitjançant accions d'assessorament, informació i formació adreçades tant al personal electe i tècnic com a les àrees de serveis (secretaries i intervencions). Aquesta col·laboració amb els ens locals s'articularà per mitjà del Fons Català de Cooperació al Desenvolupament (FCCD), de mutu acord amb l'Associació Catalana de Municipis (ACM), la Federació de Municipis de Catalunya (FMC) i l'Associació de Micropobles de Catalunya.

OO 6.2. Enfortir les capacitats de les entitats arreu del territori perquè participin de forma efectiva en la política de cooperació de la Generalitat

La realitat del teixit associatiu català que treballa en l'àmbit de la cooperació al desenvolupament és rica i territorialment diversa. Partint d'aquesta realitat, i des del reconeixement del valor afegit que això representa, es treballarà per l'enfortiment del conjunt d'entitats de cooperació del territori per a augmentar-ne la participació en la política de cooperació del Govern.

En primer lloc, es vol disposar d'un mapatge de les ONG a Catalunya que permeti identificar actuacions i instruments adequats per a enfortir-les. S'avaluarà l'instrument Fons Territorial per a millorar-lo i, si escau, complementar-lo amb altres formes de suport, com ara formacions, amb la intenció de promoure les capacitats estratègiques, operatives, organitzacionals i digitals de les entitats, com també en educació global i comunicació, amb la finalitat d'enfortir-ne la base social, la viabilitat financera o l'enxarxament. L'enfortiment es farà des d'una mirada feminista, apostant per un funcionament de les entitats que posi en valor i al centre el treball de cures i capaciti els agents per a l'aplicació de l'EGiBDH.

Es donarà suport igualment a les entitats de segon nivell de les ONG arreu del territori i se'n tindran en compte les capacitats i necessitats diferenciades, per a impulsar-ne el rol per a l'enfortiment del teixit associatiu. Finalment, es preveu revisar els instruments de concurrència pública de l'ACCD per a adequar-los millor a la diversitat d'ONG catalanes i millorar l'acompanyament a les entitats. Es valoraran, durant el pròxim quadrienni, fórmules per a incrementar la interlocució amb l'ACCD en les diferents demarcacions.

OO 6.3. Fomentar l'intercanvi, l'enxarxament i les aliances per a una cooperació de banda ampla

Es promourà l'enxarxament i l'establiment d'aliances entre els actors tradicionals de la cooperació, com les ONG, i actors socials que, des d'altres àmbits i experteses, treballen pel desenvolupament sostenible i el foment i la promoció dels drets humans, com són les associacions de persones migrades, de persones racialitzades com a no blanques, de la diàspora, les entitats juvenils, els moviments socials, les entitats ambientals, els col·lectius feministes, els agents educatius i el professorat, els operadors de l'economia social i solidària o els periodistes. Es vol potenciar, així, una cooperació de banda ampla que mobilitzi capacitats i expertesa per a la cooperació al desenvolupament.

Per a assolir aquest objectiu, es preveuen diferents tipus d'actuacions, com ara impulsar espais de trobada, intercanvi i cocreació multiactors i interterritorials al voltant de temes o reptes clau de la cooperació al desenvolupament d'interès dels actors. En aquest sentit, es potenciarà l'ús de les eines digitals per a la creació de xarxes d'intercanvi i gestió de coneixement entre actors. Rebran suport iniciatives de codesenvolupament impulsades pels col·lectius de persones migrades, mitjançant l'instrument de suport als ens locals (Fons Cistella o anàleg), i iniciatives impulsades pels col·lectius de ciutadania d'altres orígens que afavoreixin els processos de circularitat de les migracions i el desenvolupament. Finalment, es promourà que hi hagi més visibilització del conjunt d'actors que participen en la política de cooperació.

OO 6.4. Promoure la simplificació dels procediments administratius de la cooperació al desenvolupament

Una burocratització excessiva dels processos de la cooperació al desenvolupament va en detriment de l'eficàcia i l'eficiència de les actuacions i representa una sobrecàrrega en els equips de les entitats catalanes i dels països i territoris socis, cosa que limita la capacitat transformadora de la cooperació. És per això que s'articularan mesures per a posar les cures al centre de la manera en què fem cooperació.

Se simplificaran formularis i procediments burocràtics, quan sigui possible i d'acord amb la normativa vigent. Alhora, s'impulsaran, en el marc dels consells consultius de la cooperació catalana, iniciatives per a harmonitzar-los, allà on es pugui, amb les altres administracions públiques. Es prioritzarà la simplificació administrativa per mitjà de la digitalització dels procediments de les convocatòries de l'ACCD, en coordinació amb altres departaments i amb altres administracions catalanes.

6.3. Eix 3. Cooperació transformadora i amb impacte

L'eix «Cooperació transformadora i amb impacte» se centra a descriure els elements que fonamenten el caràcter transformador de la cooperació al desenvolupament de la Generalitat i que contribueixen a fer que les polítiques públiques de cooperació es dotin de més impacte i eficàcia.

És objectiu de l'exercici de planificació actual avançar en el desplegament del principi de la CPD, consolidant els avenços ja assolits i fent d'aquest principi un tret distintiu de la cooperació del Govern. S'enfortiran les capacitats institucionals per a la implantació de la CPD i es promourà un treball més estratègic, focalitzant els esforços en àmbits sectorials les polítiques dels quals poden generar un alt impacte i on existeix més voluntat i trajectòria.

S'apostarà d'una manera decidida per la recerca, la creació i l'intercanvi de coneixement, consolidant el paper de les universitats i centres de recerca com a actors clau d'aquesta política pública. Es treballarà per millorar l'alineament amb les prioritats i necessitats reals dels nostres socis i aliats, adequant els instruments i les modalitats de la cooperació al desenvolupament i ampliant-ne la participació, especialment en la fase de presa de decisions i disseny de les actuacions.

OE 7. Impulsar la CPD

El principi de la CPD té com a objectiu prendre en consideració els objectius de la cooperació al desenvolupament en les polítiques públiques en àrees que probablement afectaran els països en desenvolupament. L'Agenda 2030 incorpora també aquest principi en la seva fita 17.14, de millora de la coherència de les polítiques per al desenvolupament sostenible (CPDS). Aquest pla director continuarà desplegant el mandat legal i polític de la CPD, entesa com a dimensió extraterritorial de la CPDS.

La prioritat per al pròxim quadrienni serà dotar l'acció en matèria de CPD de la Generalitat de més orientació estratègica i capacitats, impulsant la promoció de la coherència de polítiques en un nombre d'àmbits clau, en sinergia, col·laboració i coordinació amb altres administracions públiques i la societat civil activa en aquests àmbits.

OO 7.1. Enfortir les capacitats institucionals de la Generalitat per a l'impuls de la CPD

El mandat legal i polític existent per a la CPD serà dotat d'un marc estratègic, programàtic i conceptual, adoptat per un acord del Govern i materialitzat en un full de ruta per a la CPD fins al 2030. Aquest document estratègic ha de permetre concentrar les capacitats i els recursos en els àmbits que tenen un potencial d'impacte més gran en els països en desenvolupament, i permetrà disposar d'un marc programàtic compartit per a impulsar les actuacions i enfortir les capacitats dels departaments, especialment les dels que tenen competències rellevants en els àmbits prioritzats.

Es promourà la coordinació i col·laboració interdepartamental per a l'impuls de la CPD en els àmbits clau, i s'enfortiran les capacitats de seguiment i retiment de competes en matèria de CPD per a promoure l'aprenentatge i la millora continua en la implantació de la CPD.

OO 7.2. Desplegar la coherència de polítiques per al desenvolupament en els àmbits prioritzats

Perquè tingui més efectivitat, es concentraran els esforços i les capacitats per a l'impuls de la CPD en polítiques d'àmbits sectorials prioritzats, considerant tant la trajectòria de treball acumulada com la seva rellevància pel que fa a l'impacte extraterritorial potencial en els països en desenvolupament. Es tracta dels àmbits següents:

a) Sostenibilitat ambiental. La incorporació de la mirada de la CPD en la planificació i el disseny de polítiques orientades a la promoció de la sostenibilitat ambiental permetrà no només reduir els impactes extraterritorials negatius, sinó també potenciar els positius i promoure el compliment dels compromisos adquirits a Catalunya i als països i territoris socis. Concretament, es promourà la incorporació de la CPD per a l'impuls de l'economia circular, l'ús més eficient dels recursos, la reducció de la generació de residus i la mitigació del canvi climàtic i de la pèrdua de biodiversitat, incloent-hi la transició cap a ciutats més saludables i sostenibles i en relació amb el sistema alimentari català.

b) Economia i empresa. La globalització i la internacionalització dels models de producció i consum fan que les polítiques econòmiques siguin molt susceptibles de generar impactes extraterritorials d'especial intensitat en els països empobrits, ocasionant sovint incoherències entre aquestes polítiques i els objectius de la cooperació.

En aquest àmbit, s'impulsarà la contractació pública socialment i ambientalment responsable en sectors d'especial impacte, com també la coordinació i col·laboració interdepartamental en l'àmbit de la internacionalització responsable de les empreses catalanes. Es farà el seguiment del procés de creació del Centre Català d'Empresa i Drets Humans, que regula el Parlament, i se'n farà també el seguiment tan bon punt s'aprovi la llei que el crearà.

c) Acció exterior. Aquest és un dels àmbits amb més impacte des del punt de vista extraterritorial, ja que tracta justament de les actuacions que el Govern endega de cara a altres països i territoris. Traslladar l'enfocament de la CPD a les relacions exteriors permetrà avançar cap a una acció exterior feminista. Es farà especial atenció a la incorporació de la CPD en l'acció exterior a la Mediterrània, regió on conflueixen molts reptes als quals l'enfocament de la CPD pot ajudar a donar resposta (reptes en relació amb els drets humans, els drets de les dones i persones LGBTIQ+, el medi ambient i el canvi climàtic, les migracions i el refugi).

Per a l'impuls de la CPD en aquests àmbits es podran desplegar actuacions per a incorporar-la a la normativa i els plans sectorials rellevants, generar coneixement sobre l'impacte extraterritorial de les polítiques de la Generalitat en aquests àmbits, enfortir capacitats sobre com incorporar la perspectiva de la CPD a les polítiques, generar incentius afavoridors de la CPD i promoure l'educació i la sensibilització ciutadana.

OO 7.3. Potenciar l'intercanvi i la col·laboració amb els ens locals i els agents socials per a l'impuls de la CPD en els àmbits prioritzats

Es preveu potenciar l'intercanvi i la col·laboració especialment amb els ens locals i amb les organitzacions de la societat civil, per mitjà de la participació en els espais de coordinació interinstitucionals existents, del treball conjunt en matèria de CPD amb els ens locals en el marc de la CCEL o facilitant i coordinant l'intercanvi i el diàleg entre les entitats i els departaments.

En aquest sentit, es participarà en els grups interinstitucionals que impulsen la CPD a Catalunya, i es potenciaran i consolidaran espais de diàleg que promoguin la col·laboració i l'intercanvi d'aprenentatges i bones pràctiques entre sindicats, ONG i diferents departaments de la Generalitat en el marc dels projectes finançats per les convocatòries de l'ACCD, especialment en els àmbits prioritzats per la CPD.

OE 8. Fomentar la creació de coneixement, la recerca i la col·laboració estratègica amb universitats

La voluntat d'establir una relació més àmplia amb el món de la universitat i la recerca es troba fonamentada en la Llei 26/2001, que es dota (art. 4.3) d'una sèrie de finalitats que s'hi vinculen estretament: «c) L'impuls de l'estudi, la recerca i la generació de sistemes d'informació i bancs de coneixements interconnectats internacionalment que donin suport a l'activitat de cooperació al desenvolupament de les administracions públiques i dels agents de cooperació. d) L'impuls de la comunitat catalana per al desenvolupament per tal de facilitar l'intercanvi d'informació, idees i experiències, de compartir serveis i d'oferir suport a l'aprenentatge permanent de les seves persones membres, tot fomentant les relacions amb els països en desenvolupament i amb la comunitat internacional per al desenvolupament.»

La planificació per al període del 2019 al 2022 va reflectir la necessitat d'avançar cap a una política pública de qualitat basada en el coneixement i l'experiència, que fa ús de la tecnologia i que aposta per la innovació, la ciència i la recerca com a elements fonamentals per a aconseguir societats més justes, cohesionades i sostenibles, i també els grups de treball constituïts pel CCD emfasitzaven el rol de les universitats com a espais de generació, transformació i transferència de coneixement, com a xarxa arrelada i que es relaciona amb el territori, promovent-ne l'encaix des del seu rol com a nodes de coneixement que connecten una diversitat d'actors, tant de Catalunya com del Sud global. L'avaluació de mitjà termini del Pla director 2019-2022 registrava progressos en relació amb aquests objectius, però també reptes clars, entre d'altres més continuïtat, apropiació i plantejament estratègic en els instruments, modalitats de finançament més adequades a les possibilitats de les universitats i els centres de recerca o més coneixement mutu entre el sistema de la cooperació i les seves entitats i el de la universitat i la recerca.

Per al període del 2023 al 2026, l'objectiu és establir una relació més intensa entre la cooperació al desenvolupament del Govern i el món de la universitat i la recerca, que es considera central per a millorar l'impacte i el caràcter transformador de la política de cooperació del Govern, i l'enfortiment de la relació de la cooperació al desenvolupament amb el sistema català de coneixement.

OO 8.1. Impulsar la recerca i la transferència de coneixement

Es fomentarà el paper de les universitats i els docents, de les fàbriques d'idees i dels centres de recerca per a la generació de recerca i de coneixement associat als objectius de desenvolupament en l'àmbit de les agendes globals. Es promourà la participació en espais de debat i reflexió, catalans i internacionals, sobre els sectors o àmbits temàtics en què la cooperació del Govern té expertesa, i s'identificaran les possibilitats de promocionar-ne de nous. Tindran lloc accions per a capitalitzar els coneixements del conjunt d'actors a favor dels àmbits temàtics en què treballa la cooperació al desenvolupament del Govern. Això inclou els actors tradicionals del sector de la cooperació a Catalunya i actors menys tradicionals però actius en diferents àmbits del desenvolupament, i amb expertesa i valor afegit, organitzacions de base que fan recerca i altres espais no acadèmics, tant del Nord com del Sud global, a fi d'identificar altres espais de producció, sistematització i intercanvi de coneixement.

OO 8.2. Millorar els incentius per a la integració de les universitats i la recerca en el món de la recerca en cooperació de forma alineada amb els objectius d'aquesta política

Aquesta prioritat ha de permetre identificar actuacions clau que serviran per a incentivar una recerca més orientada als principis i objectius de la cooperació al desenvolupament i aprofitar millor des de la cooperació els recursos de coneixement, capitalitzant el paper de les universitats i els centres de recerca en els diferents aspectes de la cooperació al desenvolupament, i de l'educació global, i consolidant-ne el paper com a actors d'aquesta política pública. Això inclou l'impuls d'una

activitat investigadora vinculada a les prioritats de la cooperació del Govern que generi coneixement específic i que es beneficiï de les experiències generades pels programes i les intervencions. Es tracta d'aprofitar millor els recursos de coneixement i les capacitats d'enxarxament del sistema universitari i de recerca català.

S'hi inclouen actuacions com ara la promoció de doctorats, premis, beques per a col·lectius històricament exclosos dels centres universitaris i del coneixement (originaris de països receptors de l'AOD) o altres mecanismes; la promoció i creació de pols de recerca en matèria de desenvolupament; el treball amb l'Agència de Gestió d'Ajuts Universitaris i de Recerca (AGAUR) per a promoure convocatòries creuades de projectes entre universitats i ONG; l'elaboració d'un mapatge de les càtedres UNESCO existents que ajudi a elaborar-ne un diagnòstic i un pla d'acció; la identificació de noves formes de suport a la transferència de coneixement en alguns àmbits clau coincidents amb les prioritats d'aquesta planificació, i l'impuls d'espais de trobada, com ara fires, on posar en comú i compartir les experiències en l'àmbit de la cooperació i el coneixement.

OO 8.3. Acompanyar i donar suport en els processos de millora institucional i operativa entre els actors del coneixement i en relació amb el desenvolupament i la cooperació

Les universitats i els centres de recerca, especialment per mitjà de les unitats de cooperació, internacionalització i transferència, han identificat prioritats que coincideixen àmpliament amb els principis i objectius de la cooperació al desenvolupament, a les quals es pot donar suport des d'aquesta política pública. Aquesta és una agenda interna, vinculada a la millora i la transformació del sistema universitari, públic i privat, de Catalunya, i a la seva vinculació més estreta amb l'Agenda 2030 i els marcs globals d'objectius de desenvolupament.

En col·laboració estreta amb el sistema universitari i de recerca català, a partir de la participació conjunta en diferents espais de coordinació, la cooperació del Govern assumeix i dona suport a aquesta agenda. Per tant, s'impulsarà la creació d'un grup de treball sobre bones pràctiques administratives en matèria d'universitat i cooperació al desenvolupament; la creació d'indicadors que permetin organitzar els sistemes de coneixement intern i identificar-hi bones pràctiques; la millora dels processos de planificació de la cooperació universitària, i l'elaboració d'un mapa i la creació d'una plataforma digital dels actors de la cooperació universitària que recopili llurs activitats i en faciliti la connexió. Igualment, es donarà suport a les iniciatives en curs impulsades per les universitats: la millora del reconeixement de les activitats de recerca universitària vinculades a la cooperació al desenvolupament (davant la recerca acadèmica, finançada per altres organismes oficials), com l'Agència per a la Qualitat del Sistema Universitari de Catalunya (AQU); les mesures per a la millora de la compatibilitat interuniversitària de les titulacions, en clau Nord-Sud, o la promoció de la ciència ciutadana i del coneixement obert.

OE 9. Millorar l'alineament de la cooperació amb les prioritats i necessitats dels socis del Sud

La cooperació al desenvolupament ha d'ésser la palanca per a canviar dinàmiques i estructures que generen exclusió i desigualtats, i hauria de transitar d'un paradigma actual centrat en el donant, els seus mandats, interessos i incentius a un altre de basat en les necessitats i demandes reals dels països i territoris socis, que en tingui en compte les narratives i que tingui com a punt de partida llur coneixement i llurs múltiples cosmovisions i experiències de la realitat.

OO 9.1. Alinear les actuacions de la cooperació de la Generalitat amb les prioritats de desenvolupament dels països i territoris socis

La cooperació al desenvolupament del Govern té present la singularitat i particularitat de cada país i territori soci, la multiplicitat d'agents que la componen i la

importància d'alinejar-se amb llurs prioritats, de forma inclusiva, i d'orientar-se a resultats amb transparència i retiment de comptes mutu. Un alineament que exigeix un diàleg constant i fluid amb els diferents agents dels països i territoris socis, el qual només és possible des del coneixement mutu, el respecte dels mateixos lideratges, els marcs normatius i el compromís continu (tal com estableix l'ODS 17.15, que fa referència a «respectar el lideratge i la política de cada país per a establir i aplicar polítiques orientades a l'erradicació de la pobresa i la promoció del desenvolupament sostenible»).

El Pla director es fa ressò de la importància d'incorporar mesures i mecanismes per a millorar la transparència i el retiment de comptes de la política de cooperació al desenvolupament de la Generalitat envers els actors dels països i territoris socis. En aquest sentit, aquest exercici de planificació preveu fomentar la creació d'espais de concertació i vetllar per un intercanvi constant d'informació entre socis i aliats, amb l'objectiu d'identificar possibles reptes o mancances en la implantació de les actuacions, com també d'elaborar documents que incorporin les principals prioritats de treball compartides.

Aquests nous espais han de servir per a compartir resultats i identificar bones pràctiques d'una manera conjunta, com també per a compartir experiències i aprenentatges comuns entre els mateixos països i territoris socis fomentant l'intercanvi de coneixements i d'informació.

OO 9.2. Adequar els instruments i les modalitats de la cooperació al desenvolupament a les prioritats i necessitats dels països i territoris socis

Serà prioritari per a aquesta planificació l'enfortiment de les relacions institucionals amb els països i territoris en què es treballa a fi de permetre al Govern establir un diàleg horitzontal de polítiques de desenvolupament.

Aquest pla director aposta per reforçar els instruments que facilitin la cooperació bilateral a iniciativa directa i les relacions entre administracions a diversos nivells i de forma alineada amb els objectius de desenvolupament de cada país o territori soci.

Més enllà de la cooperació directa, s'enfortirà la col·laboració amb organismes multilaterals, especialment del sistema de l'ONU, presents als països i territoris socis i actius en els àmbits temàtics rellevants per a la cooperació del Govern i els agents de cooperació al desenvolupament, com a fórmula per a un treball alineat amb els objectius globals de desenvolupament que representen l'Agenda 2030 i els ODS. Igualment, se sumaran esforços amb agents internacionals de desenvolupament a cada país i territori soci. S'identificaran, a cada país i territori, les principals oportunitats de finançament internacional i es treballarà en la creació de consorcis, i es fomentarà la formulació de propostes de convocatòries (especialment de la UE) coincidents amb les prioritats de la cooperació catalana a cada país.

OO 9.3. Promoure una participació més àmplia dels socis en el conjunt d'activitats de desenvolupament

Un millor alineament amb les necessitats i prioritats reals dels socis i aliats exigeix necessàriament millorar-ne la representativitat i incrementar-ne la presència en els espais de discussió i negociació. El Pla director fa una aposta clara per transitar cap a una cooperació al desenvolupament en què la multiplicitat i pluralitat d'agents de cooperació dels països i territoris socis estiguin més ben representades, vetllant especialment per garantir més representativitat i participació de les dones, de les minories ètniques racials o sexuals i d'altres poblacions infrarepresentades, apostant d'aquesta manera per consolidar una cooperació al desenvolupament feminista que promogui per sobre de tot l'intercanvi i el diàleg intercultural, fent especial atenció a la col·laboració amb altres organitzacions feministes, amb moviments de joves i amb el teixit associatiu d'arreu del món per treballar conjuntament en clau d'incidència pel canvi social.

El Pla director preveu crear nous espais, mecanismes, instruments i modalitats que assegurin una major participació, i millor, del conjunt d'actors dels països i territoris socis en la política pública de cooperació al desenvolupament. Aquest objectiu evidencia una aposta clara del Govern per fomentar més horitzontalitat en les relacions que caracteritzen la cooperació al desenvolupament, especialment en la fase de presa de decisions i disseny de les actuacions.

Una cooperació al desenvolupament del Govern que vetlli per incloure la multiplicitat de mirades, cosmovisions i realitats dels països i territoris socis amb la creació d'espais de diàleg continu entre la cooperació del Govern i els diferents agents de cooperació dels països i territoris socis i on es defineixin d'una manera periòdica i conjunta les prioritats i necessitats d'actuació, fent especial atenció als territoris amb contextos sociopolítics volàtils i canviants.

Igualment, durant el proper quadrienni es promourà la participació en espais de debat i reflexió, catalans i internacionals, sobre els sectors o àmbits temàtics en què la cooperació del Govern té expertesa, s'identificaran les possibilitats de promoció-ne de nous i es vetllarà perquè les veus, els coneixements i les epistemologies del Sud hi estiguin degudament representades.

7. Seguiment i avaluació del Pla director

El cicle de la política pública de cooperació al desenvolupament de la Generalitat s'organitza en planificacions estratègiques (plans directors quadriennals) i operatives (plans anuals). La DGCD té, entre d'altres, les funcions d'elaborar i fer el seguiment d'aquestes planificacions, com també d'avaluar les actuacions de cooperació al desenvolupament. La DGCD desplega aquestes funcions amb la col·laboració, la participació i l'assessorament de l'ACCD.

En el pròxim quadrienni es donarà continuïtat a la promoció del seguiment i l'avaluació com a eines per a informar de la presa de decisions i millorar el desplegament anual del Pla director. Aquestes són funcions clau per a vincular les evidències i els aprenentatges al disseny i la planificació de la política pública, assegurant una planificació més adaptativa i orientada a resultats. Per a seguir avançant en aquesta direcció, en aquest pla director es continuarà comptant amb el suport i l'acompanyament d'Ivàlua per a articular els processos de planificació, seguiment i avaluació de la cooperació catalana al desenvolupament.

En definitiva, aquest pla director consolida i referma l'impuls iniciat de la planificació per al període del 2019 al 2022 per a institucionalitzar i millorar els processos i les eines de planificació, seguiment i avaluació de la política pública de cooperació al desenvolupament.

a) El seguiment

En aquesta planificació se seguirà treballant en les millores iniciades en el cicle anterior, i alhora es consolidarà i posarà en marxa un sistema de seguiment més integral que complementi i acompanyi el seguiment de l'execució de l'AOD amb el seguiment qualitatiu anual dels objectius i les actuacions establerts en el Pla director i desplegats en els plans anuals que no tenen un reflex quantitatiu en l'AOD. Aquesta millora en el seguiment qualitatiu permetrà també retroalimentar i millorar el cicle de l'avaluació.

Per a avançar en aquesta línia, s'utilitzarà com a punt de partida la creació d'un marc d'indicadors i fites rellevants amb capacitat per a obtenir informació que determini els avenços que s'estan produint en tots els aspectes de la política de cooperació, en els àmbits quantitatiu i qualitatiu. També serà fonamental vincular aquest sistema d'indicadors i els plans anuals successius als plans de treball amb altres actors, com els ens locals, els departaments, les universitats, etc.

b) L'avaluació

En el període del 2019 al 2022 es va avançar en el disseny de mecanismes per a la promoció d'avaluacions que generessin coneixement rellevant per a la presa de decisions en la política pública de cooperació i la seva implantació. Es van crear eines i procediments interns orientats a identificar les necessitats de coneixement, planificar les avaluacions per a donar-hi resposta i perquè els resultats d'aquestes avaluacions s'utilitzessin en els processos de presa de decisió. En aquest quadrienni se seguirà treballant per acostar les evidències de l'avaluació i els estudis, com també del seguiment de les dades, a la presa de decisions estratègiques i operatives de la política de cooperació. Això es farà millorant els processos d'identificació de necessitats de coneixement per a impulsar processos de presa de decisions informades i consolidant les eines i els mecanismes per a facilitar l'ús del coneixement i l'evidència obtinguda.

Atès l'ampli abast del Pla director, que organitza i orienta tota la política pública de cooperació al desenvolupament de la Generalitat, es planteja per a aquest quadrienni abordar la identificació de les necessitats de coneixement prioritàries, que s'han de cobrir per mitjà d'avaluacions a partir de dos eixos d'anàlisi.

L'objecte d'avaluació fa referència a quin és l'objecte de l'anàlisi: un instrument concret, un programa o projecte, un enfocament de treball o el conjunt del Pla director. El tipus d'avaluació permet distingir entre avaluacions de caràcter estratègic, orientades a avaluar elements centrals de la política pública per a poder reorientar les estratègies o els enfocaments de treball, i les avaluacions de caràcter més operatiu o tècnic, que busquen millorar els processos, la gestió o els resultats de la implantació d'actuacions, instruments, projectes o programes concrets.

A l'inici de la implantació del Pla director s'identificaran les necessitats principals de coneixement requerides per al desplegament i la revisió de la nova planificació, i se'n programarà la implantació durant aquest quadrienni. Igualment, en el moment d'elaborar les planificacions anuals s'examinaran les necessitats de coneixement que requereix el desplegament correcte del Pla director. Aquestes necessitats de coneixement, en funció de llur natura, podran ésser objecte d'estudis o d'avaluacions que seran incorporats als plans anuals. Lògicament, es vetllarà perquè siguin coherents amb les necessitats de coneixement més estratègic, com ara la capitalització de l'aplicació de l'EGiBDH i els avenços cap a un model de cooperació feminista.

D'aquesta manera, l'avaluació del Pla director s'aborda a partir de les diverses avaluacions, ja que es considera que no tindria sentit plantejar una avaluació final que cerqués analitzar els resultats totalment. Una avaluació d'aquest tipus seria inabastable i no hi hauria cap metodologia que en permetés una anàlisi rigorosa. Prioritzant les necessitats d'avaluació del Pla director, en canvi, s'aconsegueixen analitzar en profunditat tots els components (tant estratègics com operatius o tècnics) que es consideren rellevants per a entendre com està funcionant la política de cooperació i que aporten les evidències necessàries per a l'aprenentatge i la millora al llarg del període d'implantació.

L'avaluació ha de permetre aprendre quines són les actuacions que tenen més bons resultats i quines les que tenen més limitacions, sempre en relació amb els objectius marcats pel Pla director. Aquestes conclusions i aquests aprenentatges s'han de difondre entre tots els actors de la cooperació catalana, de manera que es pugui anar millorant l'eficàcia de les nostres actuacions.

Prioritats estratègiques: sectorials, geogràfiques i de finançament		
Treballar de forma integrada	Treballar de forma global i local	Millorar el finançament de la cooperació
Sectors prioritaris Defensa i promoció dels drets humans. Defensa de la justícia de gènere i els drets de les dones i nenes. Prevenició de conflictes violents i construcció de pau. Promoció de la salut global. Defensa i promoció del dret a un medi ambient net, saludable i sostenible, i a la justícia climàtica Defensa del dret al refugi i a la mobilitat humana. Enfortiment institucional i democràtic. Impuls a les economies transformadores. Estratègia de prevenició de conflictes violents i construcció de pau.	Escala local i regional Països i regions sòcies Països prioritaris: Bolívia, Colòmbia, l'Equador, Gàmbia, Guatemala, el Marroc, Moçambic, Nicaragua, el Salvador, el Senegal i Tunísia. Territoris: Palestina, el Sàhara Occidental i el Kurdistan. Col·lectius vulnerables i diàspores: siriana, kurda, palestina, sahrauí, veneçolana, mesoamericana o afgana, entre d'altres. Atenció especial als països d'origen de la població migrant a Catalunya i que no formen part dels seleccionats com a prioritaris (pakistanesa, índia i hondurenya) per les condicions d'especial vulnerabilitat i per abordar les causes que provoquen la sortida massiva de persones, sigui per raons econòmiques, polítiques o de manca de llibertats. Catalunya Treball amb els diferents actors catalans des de les ONG, les universitats, els ens locals o els departaments, entre d'altres, de forma coherent i articulada amb les dinàmiques de treball als països i territoris socis i la dimensió global. Escala europea i global Per donar resposta als reptes de desenvolupament globals plantejats com a prioritats sectorials no n'hi ha prou amb una actuació a escala local, sinó que es requereixen respostes de caràcter internacional. Les aliances internacionals són la pedra angular per abordar-los i és una prioritat el treball en la creació d'aliances i partenariats a escala europea i global. Es buscaran aliances exteriors per mitjà de la interlocució directa amb la Unió Europea, amb la voluntat de ser un soci proactiu i fiable, i un aliat útil de cara a afrontar conjuntament els reptes globals.	Augmentar la qualitat i la transparència de l'AOD català. Augmentar els recursos econòmics que el conjunt d'administracions públiques destinen a AOD. Mobilitzar altres recursos, públics i privats, per al desenvolupament sostenible.
Eix 1	Eix 2	Eix 3
OE 1. Contribuir de forma eficaç als reptes del desenvolupament OO 1.1 Articular els instruments i les modalitats de la línia estratègica de desenvolupament, segons el valor afegit i les capacitats dels actors. OO 1.2 Promoure les aliances i l'enxarxament internacional dels actors. OO 1.3 Impulsar nous partenariats, fer-ne seguiment i incidir en les programacions dels donants del desenvolupament internacionals, especialment la Unió Europea OE 2. Contribuir a salvar vides, alleujar el sofriment, garantir la dignitat humana i els drets fonamentals durant i després de les crisis humanitàries OO 2.1 Adaptar els instruments i les modalitats de resposta a les bones pràctiques internacionals i a l'enfocament de gènere i basat en drets humans. OO 2.2 Adoptar mesures per a la coordinació i la complementarietat entre el conjunt d'actors. OO 2.3 Fomentar l'apropiació de l'acció humanitària per part dels socis. OE 3. Aprofundir en la transformació de l'educació global i dotar-la d'una estratègia compartida pel conjunt d'actors catalans OO 3.1 Desplegar les dimensions de l'educació global segons modalitats i aliances clau. OO 3.2 Coordinar els departaments i les unitats del Govern i l'enxarxament amb agents catalans i d'abast internacional OO 3.3 Millorar els mecanismes per mesurar l'impacte de l'educació global. OO 3.4 Elaborar i adoptar una estratègia d'educació global.	OE 4. Avançar cap a una política de cooperació al desenvolupament del conjunt del Govern més integrada, alineada i de qualitat OO 4.1 Actualitzar i reforçar els instruments i mecanismes de coordinació i col·laboració interna de la política de cooperació al desenvolupament del Govern. OO 4.2 Reforçar la contribució dels departaments i organismes de la Generalitat en l'assoliment de les prioritats estratègiques de la política de cooperació al desenvolupament. OE 5. Actualitzar el sistema de governança multinivell i multiactor de la política de cooperació al desenvolupament de la Generalitat per reforçar el dret a la participació i millorar l'articulació i la complementarietat entre els actors OO 5.1 Actualitzar el sistema de consulta, informació i participació de la política de cooperació al desenvolupament i foment de la pau de la Generalitat. OO 5.2 Millorar l'articulació i la complementarietat de la Generalitat i els governs locals en àmbits estratègics d'interès compartit. OE 6. Impulsar les polítiques de cooperació al desenvolupament arreu de Catalunya, potenciant el rol de les administracions locals i del teixit associatiu, d'acord amb la diversitat territorial existent OO 6.1 Adaptar els instruments i els mecanismes de suport a les polítiques públiques de cooperació dels governs locals, de forma adequada a les necessitats de cada territori. OO 6.2 Enfortir les capacitats de les entitats arreu del territori per participar de forma efectiva en la política de cooperació de la Generalitat. OO 6.3 Fomentar l'intercanvi, l'enxarxament i les aliances per a una cooperació de banda ampla. OO 6.4 Promoure la simplificació dels procediments administratius de la cooperació al desenvolupament.	OE 7. Impulsar la coherència de polítiques per al desenvolupament OO 7.1 Enfortir les capacitats institucionals de la Generalitat per a l'impuls de la coherència de polítiques per al desenvolupament. OO 7.2 Desplegar la coherència de polítiques per al desenvolupament en els àmbits prioritzats. OO 7.3 Potenciar l'intercanvi i la col·laboració amb els ens locals i els agents socials per a l'impuls de la coherència de polítiques per al desenvolupament en els àmbits prioritzats. OE 8. Fomentar la creació de coneixement, la recerca i la col·laboració estratègica amb universitats OO 8.1 Impulsar la recerca i la transferència de coneixement. OO 8.2 Millorar els incentius per a la integració de les universitats i la recerca en el món de la recerca en cooperació, de forma alineada amb els objectius d'aquesta política. OO 8.3 Acompanyar i donar suport en els processos de millora institucional i operativa entre els actors del coneixement i amb relació al desenvolupament i la cooperació. OE 9. Millorar l'alineament de la cooperació a les prioritats i necessitats dels socis del sud OO 9.1 Alinear les actuacions de la cooperació de la Generalitat a les prioritats de desenvolupament dels països i territoris socis. OO 9.2 Adequar els instruments i modalitats de la cooperació al desenvolupament a les prioritats i necessitats dels països i territoris socis. OO 9.3 Promoure la participació més àmplia dels socis en el conjunt d'activitats de desenvolupament.

Palau del Parlament, 6 de juliol de 2023
La secretària de la Comissió, Esther Niubó Cidoncha; el president de la Comissió, Francesc de Dalmasas i Thió